
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

-
- 3 Uvodnik
-
- 5 Iz provincialata
-
- 7 Iz našega reda
-
- 14 Obvestila
-
- 16 Iz naših samostanov
-
- 25 Iz naših misijonov
-
- 29 Odmevi
-
- 30 Iz naše preteklosti
-
- 31 In naj molijo za rajne

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto LI

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Matei Senteš, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: p. mag. Tomaž Majcen
Odgovarja: p. Milan Kos, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi Frančiškovi bratje in sestre!

Leta 2026 bo minilo 800 let od smrti svetega Frančiška Asiškega. Priprave na praznovanje obletnice, ki je pomembna za vso frančiškovo družino, so se že začele. Vključujejo tudi obhajanje 800-letnice prvih jaslí, ki jih je sveti Frančišek pripravil v Grecciu; vtisnjenje ran na La Verni in dokončni nastanek Sončne pesmi.

Pred nami je 29. november, obletnica potrditve Vodila. *»Potem, ko mi je Gospod naložil skrb za brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po nauku svetega evangelija«* (Oporoka).

V popolnem sozvočju s tem navdihom sv. Frančišek na začetku Vodila izreka besede, ki vsebujejo ves načrt njegovega življenja: *»Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.«*

Zavest življenja po evangeliju je ves čas spremljala sv. Frančiška. To izvirnost življenja je naš sveti oče vedno pripisoval Božjemu navdihu. Delati pokoro in živeti po evangeliju odgovarja prvotnemu oznanilu in prvi Kristusovi pridigi, ko pravi: *»Spreobrnite se in verujte evangeliju«* (Mt 1,14–15). Evangelij je veselo oznanilo, ki nam ga prinaša Jezus iz Nazareta. Vero v evangelij in življenje po evangeliju je treba razumeti in dojeti kot vero v Kristusa in hojo za Kristusom, z eno besedo: biti Jezusovi učenci.

Ob praznovanju te obletnice si moramo tudi mi, Frančiškovi bratje in sestre, postaviti vprašanje: Kako je z našo vero in hojo za Kristusom?

Na poseben način smo poklicani, da postanemo v svetu živi evangelij. S svetim življenjem bomo namreč dali 'okus' v različnih okoljih ter jih obvarovali propadanja, kakor to stori sol. S pričevanjem pristne ljubezni pa jim bomo prinašali

Kristusovo luč. Toda če kristjani in seveda Frančiškovi bratje in sestre izgubimo okus in s tem ugasnemo svojo navzočnost kot sol in luč, izgubimo učinkovitost. Frančiškov brat, sestra mora biti svetla osebnost, tista, ki prinaša luč in daje luč. Luč, ki pa ni njegova, temveč je Božji dar, Jezusov dar.

Gre za svetopisemski podobi, ki nas usmerjata v razmislek o našem vedenju v tem jubilejnem letu, ob 800-letnici Vodila, kajti tako premalo kot preveč soli naredi jed neokusno, kakor nam tudi preslaba in premočna luč onemogoča, da bi videli. Tisti, ki nas zares lahko naredi za sol, ki daje okus in preprečuje pokvarljivost, luč, ki razsvetljuje svet, je samo Kristusov Duh! To pa je Božji dar, za katerega moramo prositi.

Vi ste sol zemlje, vi ste luč sveta. Ob tej Jezusovi trditvi se mi pojavlja predvsem vprašanje: Komu je namenjena luč in komu sol? Eno je jasno, nikakor ne sama sebi. Luč ne sveti sebi in sol ne koristi sebi. Kakor je sol namenjena drugim in prav tako luč, tako tudi učinek ni namenjen soli in luči. Ne, Jezus pravi, da ko bodo videli vašo luč in okušali vašo sol, bodo slavili vašega Očeta. Sol daje okus, da so stvari dobre, luč osvetljuje stvari, da lahko živimo in delamo.

Vi ste sol zemlje! Ob tem se lahko najprej vprašamo, ali naša posvečena življenja po Frančiškovem Vodilu dajejo okus življenju drugega. Brez soli je hrana neužitna. Kako naj bi dajali okus življenju drugega? Če delam, kar mi paše, razmišljam, kar mi paše, govorim, kar mi paše, komu dajem okus? Da bi mogli dati okus življenju drugega, se moramo najprej vživeti vanj in razmišljati, kaj potrebuje. Sol se ne sme ponujati v preobilju, ne z ozirom na njene želje po pomembnosti. Sol jeokusna samo, če je po meri tiste snovi, ki jo soli. Pomislimo: ali je naše življenje po meri bli-

žnjega ali ga živimo po lastni meri, preprosto po tem, kar nam paše?! Ali poznamo drugega (našega brata, sestro)? Hočemo vedeti, kaj potrebuje? Kakor kuhar pokuša hrano, tako moramo mi preverjati odnose. Ni lahko najti pravo mero soli, pravo mero angažiranja in pravo mero umika. Pa še nekaj je pomembno pri soli. Ne solimo vsake hrane na začetku priprave. Nekateri solimo na sredi in tretje tik pred serviranjem. Kakor je pri hrani različno, kdaj se soli (ali na začetku ali šele takrat, ko je pripravljena), tako je tudi z našimi odnosi. Včasih je treba pohiteti, drugič čakati. Včasih se pokvari brez soli na začetku, drugič pa, če prehitavamo. Podobno kot je s hrano, je tudi z odnosi. Dvoje je torej pred nami: sol zemlje in luč sveta. Bodimo sol in luč v materialni in duhovni revščini tega sveta.

Spodbudne besede našega serafskega očeta sv. Frančiška bratom.

O predragi bratje in večno blagoslovljeni sinovi, poslušajte me, prisluhnite vašemu očetu:

Obljubili smo mnogo:
še več nam je obljubljeno.

Držimo se tega:
hrepenimo za tistim.

Uživanje je kratko:
kazen pa večna.

Trpljenje je kratko:
slava pa večna.

Mnogo je poklicanih:
malo izvoljenih.

Vsem bo povrnjeno.

Bratje, dokler imamo čas, delajmo dobro.

Blagoslovljen praznik sv. Frančiška!

p. Milan Kos,
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

XIV. seja prov. defnitorija

V minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani je bila 4. julija 2023 XIV. razširjena seja provincialnega defnitorija.

1. Uvodno molitev je pripravil p. Milan Kos
2. Na seji prov. defnitorija so bili poleg defnitorjev prisotni gen. asistent CEF-a p. Igor Salmič in gvardijani vseh samostanov.
3. Opravili smo refleksijo redovnega življenja v naših samostanih po smernicah zadnjega rednega prov. kapitlja za preteklo leto 2022–2023. Prov. vodstvo, gvardijani in končno vsi bratje smo odgovorni, da ne samo uresničimo zadani program, ampak prenovimo naše redovno življenje.
4. V skupnem načrtovanju programa province za leto 2023–2024 je bilo poudarjeno:
 - Bratje v vseh samostanih naj poskrbijo, da se bodo lahko 24. in 25. oktobra 2023 udeležili duhovnega kapitlja, na katerem bomo govorili o naši poklicanosti in apostolatu za nove duhovne poklice.
 - Dnevi permanentne vzgoje bodo ostali tudi v prihodnje. Menimo, da je treba za mlajše brate organizirati tudi nekajdnevno skupno srečanje.
 - Bratski dan je treba ovrednotiti in mu dati tudi kakšno novo obliko ter vsebino.
5. Prov. minister p. Milan Kos je predstavil potek pogovorov z ljubljansko nadškofijo glede župnije sv. Petra v Ljubljani in bolniške župnije. V smislu tega je pripravljen predlog o najemu kletnih prostorov in pritličja. Za prvo nadstropje in študentske sobe sta pripravljene skrbeti posvečeni osebi (zdaj bivata v nekdanji bolniški zgradbi), s tem da bi tudi bivali v naših prostorih. Skrbeli bi torej za stavbo in študente ter sprejemali ljudi, ki iščejo prenočišče, ker imajo svoje bližnje v UKC Ljubljana. Mnenje bratov je naklonjeno tej odločitvi.
6. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XIII. redne seje prov. defnitorija.
7. Prov. defnitorij se je srečal z brati tamkajšnjega samostana.
8. Prov. defnitorij je sprejel odločitev, da na podlagi cenilnega poročila, ki ga je pripravil cenilec Robert Gradišar, ljubljanski nadškofiji ponudimo v najem kletne prostore in pritličje naše zgradbe.
9. Prov. defnitorij je po zasedanju komisije za vzgojo razpravljal o programu province za leto 2023–2024. Osrednji simbol ostaja križ, kakor je predlog zadnjega prov. kapitlja. V tem letu bodo pripravljene osnutki za samostanske kapitlje z naslednjo vsebino: poklicanost, rojstvo Božjega Sina in stigme. Permanentna formacija bratov bo potekala na ravni province po določenih dnevih, za mlajše brate pa še nekajdnevna. Duhovne vaje za brate bo imel p. Ernest Benko. Predlagamo tudi en termin v Assisiju in ostalih Frančiškovijskih krajih. Na duhovni kapitelj se bomo pripravili s posebnim duhovnim programom.

Sledila je redna seja prov. defnitorija.

10. Razno:

- Romunski provinci sv. Jožefa smo namenili dar za potrebe vzgojnih ustanov.
- Razmišljamo, da bi morda z dovoljenjem gen. kurije ponudili eni izmed azijskih jurisdikcij možnost financiranja študija v Seraphicumu dvema študentoma, ki bi med počitnicami prihajala v našo provinco na študij slovenskega jezika ter spoznavanja našega bratstva in bi po končanem študiju vsaj pet let živela in delovala v naši provinci.

XV. seja prov. defnitorija

V minoritskem samostanu sv. Vida na Vidmu pri Ptujju je bila 13. septembra 2023 XV. redna seja provincialnega defnitorija.

1. Uvodno molitev je pripravil p. Milan Kos.
2. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XIV. redne seje prov. defnitorija.
3. Prov. defnitorij se je srečal z brati tamkajšnjega samostana.
4. Prov. defnitorij je sprejel program redovnega življenja in aktivnosti v pastoralnem letu 2023–2024. Imenovana je bila tudi komisija za pripravo duhovnega kapitlja: p. Janez Šamperl, p. Toni Brinjovc in p. Milan Kos.

5. Prov. defnitorij je sprejel odločitev o ukinitvi minoritskega samostana sv. Antona Padovanskega v Turnišču.
6. Prov. defnitorij je sprejel odločitev o začasnem prenehanju samostanskega bratstva v minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani. Za zakonitega zastopnika tega samostana je bil izvoljen p. Milan Kos. Prov. minister p. Milan Kos je predstavil potek pogajanj med ljubljansko nadškofijo, slovensko minoritsko provinco in župnijo sv. Petra v Ljubljani glede naše zgradbe – samostana.
7. Prov. ekonom p. Matei Senteş je podal redno ekonomsko poročilo za obdobje maj–avgust 2023.
8. Prov. defnitorij je odobril finančno pomoč za ljudi v stiski v avgustovskih neurjih.

P. Matei Senteş,
tajnik province

IZ NAŠEGA REDA

Pozdrav generalnega ministra ob prazniku svetega Frančiška Asiškega 2023

Sreda, 27. september 2023

Nekega dne, ko so v tej cerkvi [v Porciunkuli] brali odlomek iz evangelija o navodilu, ki so ga dobili apostoli za oznanjevanje, pa je svetnik, ki je bil navzoč in je le razumel splošni smisel, po maši prosil duhovnika, naj mu razloži odlomek. Duhovnik ga je razlagal točko za točko in Frančišek, ko je slišal, da Kristusovi učenci ne smejo imeti ne zlata, ne srebra, ne denarja, ne torbe, ne kruha, ne palice, ne imeti čevljev, ne dveh tunik, ampak samo oznanjati Božje kraljestvo in pokoro, je takoj, navdušen od božje gorečnosti, vzkliknil: "To želim, to prosim, to želim storiti z vsem srcem!" (1Cel IX, 22; FF 356)

Dragi bratje, vse vas bratsko pozdravljam ob prazniku našega serafinskega očeta svetega Frančiška v tem letu 2023. Pred osemsto leti, ob istem letnem času, je bilo tik pred odobritvijo Vodilo, ki ga običajno imenujemo Bollata.

Pečat papeža Honorija III. na pergamentu je nosil skrivnost »Poverellove« poklicanosti s toliko leti evangeljskega življenja, preživetega skupaj s tistimi, ki mu jih je Gospod hotel dati.

Ob praznovanju osemstote obletnice Vodila namreč ne moremo, da ne bi gledali na življenje tistih, ki so vse zapustili, hodili za Gospodom po evangeljskih svetih in v skrajni preprostosti.

Dobro pa vemo, da razglasitev Vodila po eni strani predstavlja zlati trenutek v zgodovini frančiškovstva, po drugi pa tudi krizo skupnosti, ki je postajala vse bolj zapletena. Vodilo namreč ni le sad karizmatične izkušnje ustanovitelja, ampak tudi številnih vprašanj, ki so se porajala v konkretnem življenju te že tako zapletene bratske skupnosti; vprašanj, ki niso vedno razkrivala jasne volje po življenju v dobresednosti evangelija.

Ob praznovanju našega očeta svetega Frančiška vam zato predlagam, da se vsi ozrete na vprašanja, ki si jih običajno zastavljamo; to je, kakšna so

naša vprašanja danes kot manjših bratov minoritov; kakšne so naše potrebe ali celo naše želje in resničnosti, ki jih resnično strastno iščemo.

Kriza serafskega očeta je nastala, ko je z zaskrbljenostjo razmišljal o bratstvu, ki se je zdaj oddaljilo od merila popotništva, ki je bilo značilno za njegov karizmatični začetek skupaj z njegovimi prvimi brati, Klaro iz Assisija in mnogimi drugimi.

Zato vas vse, dragi bratje, vabim, da s svobodno svežino in evangeljsko globino čim bolj oživite vprašanja, povezana z milostjo frančiškovega popotništva: zasidranost našega razmišljanja, ki je morda postalo sedeče, togo in zaprto; zasidranost naših src, ki so se morda navadila gledati bolj nase kot na druge; zasidranost našega duha, ki je morda postaran, demotiviran in brez vere; zasidranost naših osebnih odnosov, ki so morda bolj obremenjeni s stvarmi kot z ljudmi; zasidranost našega skupnega življenja, ki se je morda spremenilo bolj v ravnovesje moči kot v bratstvo v spreobrnjenju; zasidranost našega poslanstva, ki je morda postalo bolj ogledalo nas samih kot vrata odprta svetu.

Lepo praznovanje in dobro potovanje k prenovljeni in evangeljski različici našega življenja.

Fra Carlos A. TROVARELLI OFM Conv,
generalni minister

Generalna kurija: srečanje s predsedniki federacij

V okviru 30. zasedanja generalnega definitorija je bilo od 15. do 17. junija 2023 v Samostanu svetih dvanajstih apostolov letno srečanje s predsedniki federacij.

Udeležili so se ga vsi predsedniki: p. Obed Muriungi Karobia iz afriške federacije (AFCOF), p. Milan Kos iz srednjeevropske federacije (CEF), p. Michael Heine iz severnoameriške federacije (CFF), p. Sidifredo de la Cruz Chaparro Gualdrón iz Latinske Amerike (FALC), p. Bonaventura

Kalluvettukuzhiyil iz azijske federacije (FAMC), p. Marian Gołąb iz Vzhodne Evrope (FEMO) in p. Gaspare La Barbera iz mediteranske federacije (FIMP).

Srečanje je bilo prijetno, saj smo se z zaslona preselili k osebnemu srečanju (skoraj vsak generalni definatorij ima spletno povezavo s predsedniki, ki pogosto traja zgolj trideset do štirideset minut za nujno komunikacijo). Dve leti pred generalnim kapituljem je bil pogovor s predsedniki osredotočen na pripravo in možne teme na redovnem kapitulju v bližajočem se juniju 2025. Ob podobi starega in novega vina (prim. Lk 5,37–39) je bila dragocena tudi izmenjava mnenj o znamenjih vitalnosti, ki so prisotna in/ali uspevajo v različnih federacijah, pa tudi o tem, kaj pesti red, o različnih vrstah utrujenosti in izčrpanosti. Očitna je bila primerjava med rastočimi federacijami (predvsem v Afriki in Aziji) in izzivi, s katerimi se sooča stari svet, Zahod. Ti izzivi lahko postanejo priložnost za rast in spodbuda za ustvarjalno zvestobo naši karizmi. Tako je bilo mogoče vdihniti zrak celotnega sveta, Cerkve in našega reda, ki želi na različnih celinah služiti svetu kot manjši bratje konventualci. Več predsednikov se bo prihodnji teden, od 19. do 23. junija, v Seraphicumu udeležilo drugega kroga bratskega srečanja »A metà strada« (na polovici šestletja, četudi je polovica že prešla), kjer pričakujejo vse ministre, kustose in delegate, ki se niso udeležili prvega kroga, ki je potekal januarja 2023. Še ena priložnost, da prisluhnemo drug drugemu in slišimo, kaj Sveti Duh sporoča našemu redu v zvezi z naslednjimi koraki.

Na koncu smo se preprosto in bratsko poslovili od p. Juda Winklerja, generalnega definatorja CFF, ki je po 13 letih zaprosil za vrnitev v ZDA, v svojo provinco Marije Angelske. Kmalu bo predal štafeto bratu iz iste jurisdikcije, br. Josephu Woodu. Hvala ti, p. Jude, za tvoje velikodušno in strastno služenje ter pričevanje!

P. John Voltan, generalni definator FIMP

Takrat ni šlo dobro ...

Razmišljamo o neuspehih
Frančiškova formacija – navdihi (16. del)

»Sledenje Kristusu in služenje bratom in sestram pogosto ne prinaša s seboj priznanja in znamenj razumevanja s strani drugih; nasprotno, mogoče je doživeti neuspehe, nerazumevanje in trpljenje. Poleg tega se lahko zgodi – včasih celo znotraj velikodušnega služenja – da začutimo, kako poklicna napetost usiha, da se vprašamo o motivih za sledenje in o poklicni poti, ki smo jo doslej mirno opravljali. Te težke in občutljive življenjske situacije – trenutki krize – se lahko, če jih sprejmemo s potrpežljivostjo in zaupanjem ter jih združimo s pashalno skrivnostjo Gospoda Jezusa, pokažejo kot skrivnostne poti odrešenja« [1].

Gotovo je, da naše življenje ni le niz uspehov, ampak tudi različnih neuspehov. Dojemamo jih ostro in jih težko sprejmemo. Zakaj so tako boleči? Morda vplivajo na naš notranji samovšečni del. Tako je zato, ker doživljamo, da nam ne uspe vse. Pogosto imamo občutek, da morda nismo dovolj pametni ali iznajdljivi, da smo morda naredili nekaj narobe, da nismo sposobni obvladati vsega.

Počutimo se osramočeni, odzovemo se z žalostjo in depresijo, se zapremo vase in se umaknemo iz odnosov z drugimi. Včasih se v teh trenutkih odzovemo na drugačen, bolj ekspresiven in zunanji način: čutimo upor, jezo, izražamo negativne občutke, ki jih imamo za povzročitelje svojih neuspehov itd.

Izkušnja neuspeha nas lahko privede do tega, da sebe vidimo kot nekoga, ki mu gre slabše kot drugim. Zato zlahka vnaprej predvidevamo, da nekaj ne bo delovalo. Ko se pojavijo novi izzivi, se oseba z njimi sooča s pomanjkanjem navdušenja, saj obstaja strah, da se bo njeno delovanje spet končalo z neuspehom. Zato je zanjo lažje, če se izogne vsaki novi dejavnosti. Po drugi strani pa se lahko pojavi težnja po pretiranem kompenziranju takšnih strahov. Zlahka je postaviti sebe in svoje ambicije na

prvo mesto. Takrat je težko ceniti svoje uspehe, saj vedno iščemo nove izzive. Človek je neprestano v akciji; glavni cilj tega je sebi in drugim nenehno dokazovati, da zmore [2].

Prepričan sem, da tudi takrat, ko lahko uživamo v uspehih (ali vsaj takrat, ko ne doživljamo neuspehov), živimo v času, ko bi se morali duhovno pripraviti na morebitne neuspehe. Zakaj? Ker so del našega življenja. Zato je treba moliti in razmišljati o tem, kako želimo ravnati in kako želimo živeti v času, ko bomo doživljali neuspehe. Biti blizu Kristusu ni pot, na kateri bi doživljali samo zmage. V njegovem življenju vidimo situacije, ki so se po človeško končale s porazom, celo s »škandalom« na križu [3].

V tem kontekstu pomislim na svetega Frančiška in njegove neuspehe: na težaven odnos z očetom in težaven odnos z brati. V njegovem življenjepisu je opisan dogodek, ko je bil Frančišek zaskrbljen zaradi bratov, ki so v redu povzročali škandal. Ob misli nanje se je verjetno počutil neuspešnega. Sam si je želel biti blizu Gospodu, živeti Zanj in enako je zahteval od svojih spremljevalcev, vendar vseh svojih tovarišev ni mogel narediti za iskrene spokornike. Frančišek je med molitvijo doživel razsvetljenje, ko je začutil nelagodje zaradi teh bratov. Kristus mu je povedal, da ti bratje niso njegovi. Te brate je poklical Kristus in On je njihov pastir [4]. Verjetno se je Frančišek po takih duhovnih izkušnjah odločil, da bratom v njihovo življenjsko vodilo zapiše: »In morajo se varovati, da se ne bi razjezili in vznemirili zaradi čigavega greha, kajti jeza in vznemirjenost preprečujeta ljubezen v sebi in v drugih« [5].

Naši časi niso ne boljši ne slabši od tistih, v katerih je živel Ubožec. Preprosto so drugačni. Po drugi strani pa so nesreče, težave, škandali, napake, torej neuspehi, bili, so in bodo. Vprašanje je: kako se z njimi spopasti? Prepričan sem, da so različni neuspehi, ki nas pestijo, dober čas, da smo z Gospodom in mu zaupamo, kaj je šlo narobe: »Nanj preložite vse svoje skrbi, kajti On skrbi za vas« [6]. To je čas duhovne rasti. Dober čas, ko lahko vi-

dim, za kaj v resnici živim in kaj je moj glavni namen. Prav tako, kaj sem storil narobe, kje je bila napaka in kaj je bilo dobro. Ali je kdo, ki sem mu storil krivico, ali morda kdo, ki bi mu moral odpustiti? O tem se je vredno pogovoriti z zaupanja vredno osebo (prijateljem, duhovnim voditeljem ...). Pomemben je tudi pogled v prihodnost. Česa sem se naučil v tej situaciji, naj kaj spremenim, morda izvedem določena dejanja ob drugem času, v drugi obliki in na drugem kraju, kateri pozitivni rezultati so nastali iz tega, kar se je zgodilo?

Nedvomno je Avtor, ki nam bo podaril življenje (ker nam ga v teh težkih situacijah primanjkuje), Sveti Duh. Prosimo ga, naj nam da »svoje oči« tudi zdaj in takrat, ko nam ne gre najbolje.

P. Piotr Stanisławczyk,
generalni delegat za formacijo

[1] Ordine dei Frati Minori Conventuali. Discipoloto Francescano. Ratio Studiorum, Roma 2022, n. 142.

[2] Cf. Przemysław Mućko, Porażka – przykłady z życia.

[3] Cf. 1 Kor 1,23.

[4] Cf. II Celano 158 FF 742.

[5] Regola bollata VII 3 FF 9.

[6] 1 Pt 5,7.

Papež Frančišek: 4. oktobra bo izšel drugi del Laudato si'

Sveti oče Frančišek je ob koncu splošne avdience v sredo, 30. avgusta, napovedal, da bo 4. oktobra, na praznik svetega Frančiška Asiškega, izšel drugi del okrožnice Laudato si'. Povabil je k nudenju pomoči vsem žrtvam okoljske in podnebne nepravčnosti.

V petek, 1. septembra, obhajamo svetovni dan molitve za skrb za stvarstvo. Na ta dan se bo začel tudi »čas stvarstva«, ki bo trajal do 4. oktobra, ko

je praznik svetega Frančiška Asiškega. »Na ta dan nameravam objaviti spodbudo, drugi del Laudato si',« je dejal papež.

»Pridružimo se našim bratom in sestram kristjanom v prizadevanju za varovanje stvarstva kot Stvarnikovega svetega daru. Postavimo se ob bok žrtvam okoljske in podnebne nepravilnosti ter se potrudimo narediti konec nesmiselni vojni proti našemu skupnemu domu, ki je strašna svetovna vojna. Vse vas pozivam, da si prizadevate in molite, da bi se ponovno razbohotilo življenje.«

Ne bomo zadovoljni ...

Sreda, 30. avgust 2023

Povabilo bratom k molitvi za Zahodno Afriko in Venezuelo

Tema papeža Frančiška za čas stvarjenja 2023 »Naj tečeta pravičnost in mir« prihaja iz preroka Amosa. Te besede me vedno spominjajo na drugega sodobnega preroka, častitljivega Martina Luthra Kinga mlajšega, ki je v svojem znamenitem govoru I have a Dream med pohodom v Washingtonu leta 1963 dejal: »Ne bomo zadovoljni, dokler pravičnost ne bo tekla kot voda in pravica kot mogočna reka.«

Te preroške besede nam lahko pomagajo, da se bolje osredotočimo na Laudato si' kot družbeni nauk. Papež Frančišek nas opominja: »Ne gre za dve ločeni krizi, okoljsko in socialno, ampak za eno samo in kompleksno družbeno-okoljsko krizo« (Laudato si' 139). Klic revnih in krik Zemlje sta povezana.

Danes lahko povezavo med temi težavami vidimo v trpljenju zahodnoafriških prebivalcev po nedavnem državnem udaru v Nigeru. Napetosti so povezane z nadzorom zlata, urana in nafte. Naši bratje v sosednji Burkini Faso mi pripovedujejo o dveh državnih udarih v njihovi državi v letu 2022. Zdaj imajo novega, mladega predsednika, ki se po svojih najboljših močeh bori proti terorizmu. Medtem bratje iz Sabuja pomagajo beguncem, ki bežijo z različnih območij Burkinke Faso, ki jih

nadzorujejo teroristi. Beguncem zagotavljajo hrano in zdravstveno oskrbo v naši minoritski bolnišnici. Naši bratje in prebivalci Zahodne Afrike niso zadovoljni in čakajo, da bo pravičnost tekla kot voda in pravica kot mogočna reka ...

Danes lahko vse te težave vidimo tudi v trpljenju prebivalcev Venezuele po gospodarski katastrofi. Več kot sedem milijonov ljudi se je izselilo zaradi iskanja boljšega življenja, tisti, ki so ostali, pa so zaradi pomanjkanja hrane in zdravil naleteli na ohromljen zdravstveni sistem. Naši sobratje v Venezueli skupaj s svojim ljudstvom iz dneva v dan živijo v negotovosti, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Tudi oni niso zadovoljni in čakajo, da bo pravičnost tekla kot voda in pravica kot mogočna reka. V času stvarjenja, od 1. septembra do 4. oktobra 2023, vabim redovne brate k posebni molitvi.

Razmislite o tem, da bi v molitev hvalnic in večernic dodali zadnjo priprošnjo ali pa morda med izpraševanjem vesti v molitev sklepnic vključite besede: »Naj v Zahodni Afriki in Venezueli tečeta pravičnost in mir ...«

Liturgijo ur nato zaključite s povabilom k molitvi Gospodove molitve z uporabo citata svetega Vincencija Pavelskega, apostola revnih, katerega praznik je v času stvarjenja: »Z revnimi in v njihovem imenu molimo: Oče naš ...«

V tem času stvarjenja 2023 vsi molimo z brati v Zahodni Afriki in Venezueli ter zanje kot združena bratska skupnost, »ki ne bo zadovoljna, dokler pravičnost ne bo tekla kot voda in pravica kot mogočna reka«.

Brat Michael Lasky,
generalni delegat za pravičnost, mir in celovitost
stvarstva (JPIC)

Frančiškova formacija – navdihi

Svoje brate v Gospodu Jezusu Kristusu torej opominjam in spodbujam, naj se, ko hodijo po svetu, ne prepirajo in izogibajo besednim sporom ter ne obsojajo drugih, ampak naj bodo krotki, mirni in

skromni, blagi in ponižni ter naj z vsemi govorijo pošteno, kakor se spodobi [1].

Že nekaj časa razmišljam o tem, kako lahko naša frančiškova duhovnost pomaga današnjim mladim, kaj jim lahko ponudi v njihovem življenju. Verjetno bi lahko to temo obravnavali tudi v povezavi z drugimi pastoralnimi stvarnostmi, ki niso povezane samo z mladimi. Pastoralni delavci najdejo veliko skupnih lastnosti med različnimi starostnimi obdobji. Vendar pa lahko vidimo, da ima mladinsko pastoralno delo svoje posebnosti. Zakaj? Zato, ker se oseba v obdobju odraščanja in mladosti začne razvijati in dozorevati. V tem obdobju se oblikuje mladostnikova identiteta, odkriva smisel in cilj svojega obstoja, prostore, v katerih se želi uresničiti, razvija se telesno, celo spolno. Vpliv staršev se zmanjšuje, vpliv zunanjega okolja, vključno z vrstniki in prevladujočo modo, pa se povečuje. Mladi so občutljivi, ko gre za sprejemanje: še posebej se bojijo zavrnitve. Sprejemanje s strani drugih je zanje zelo pomembno. Prizadevajo si izpolnjevati vloge, s katerimi se identificirajo, in želijo, da jih vidijo kot odrasle, tj. sposobne sprejemati lastne odločitve. Hkrati se težko odpovedo nekaterim oblikam odvisnosti od staršev ali skrbnikov. V smislu življenjskega sloga, vrednot in idealov si mladi prizadevajo za neodvisnost in za to, kar se jim zdi lastno, v čemer se znajdejo.

Po drugi strani pa so pogosto nezavedno močno odvisni od medijev in nekritično sprejemajo priljubljena mnenja in vzorce. Zato ne preseneča, da zavračajo običaje, tradicije in religioznost, ki so jih prejeli od staršev ali družbe. V primeru težav ponavadi poiščejo pomoč in podporo pri vrstnikih, morda na spletu; manj verjetno je, da bi se obrnili na starše, učitelja ali duhovnika. Na splošno je to tudi obdobje številnih pomembnih življenjskih odločitev za prihodnost, kot so izobrazba, delo, družina in tudi poklic.

Razmišljam o potrebi po posebni občutljivosti do mladih zaradi dejstva, da je današnja generacija zelo drugačna od tiste, v kateri smo odraščali. Če današnje mlade obravnavamo z vidika splošnih

prepričan, jih lahko opišemo kot generacijo »Z« [2]. Zanje je značilno, da so »tiha« generacija, odprta za nove stike in ideje, raje se ukvarjajo z internetnimi dejavnostmi, so prisotni na družabnih omrežjih, radovedni glede sveta, nekoliko nestabilni, ko gre za stalne obveznosti, imajo težave v resničnih odnosih in v resničnem svetu.

Glede na to, da imam malo stikov z mladimi, sem prijatelja vprašal, kako jih danes doseči, kaj potrebujejo.

V odgovoru sem izvedel, da je pred kratkim zmešal kisló zelje, zeleno papriko, rdeče korenje in buče. Iz domiselne kombinacije priljubljenih sestavin je dobil presenetljivo okusno jed. Ko je to izkušnjo delil s konventnim kuharjem, ga je ta seznanil z molekularno kuhinjo. Ta uporablja običajne sestavine, vendar način njihovega kuhanja in kombiniranja ustvarja nove, izvirne okuse. Mislim, da imamo že stoletja enake, običajne pastirske sestavine, le da imamo včasih težavo s tem, kako jih kombinirati in kako jih postreči, da bi dosegli nekaj, kar navduši in pritegne [3].

Zato se mi porajajo vprašanja, kaj je mladim všeč, kaj uporabiti in kako to narediti. Sveti Frančišek nam v tretjem poglavju Vodila pove, katere sestavine naj uporabimo.

Osrednja točka tega poglavja je, da moramo Frančiškovi bratje ostati v Cerkvi, moliti in se postiti. Sadovi bodo naravna sposobnost, da povsod prinašamo mir: brez preprirov, brez obsojanja, s ponižnostjo, prijaznostjo in vljudnostjo [4]. To bodo sestavine jedi, potrebne pri različnih vrstah pastoralnega dela, ki ga opravljamo, pa tudi v našem življenju in odnosih v skupnosti. To še posebej velja za mlade brate, saj preprečuje zmedo glede vloge, ki jo mora imeti pastir v odnosih z mladimi. Z drugimi besedami, z dihanjem duha svete Cerkve in postom se bomo lažje spomnili, da Frančiškov brat ni sodelavec, ni starš, ni življenjski sopotnik ali narcisoidni voditelj, ki k sebi privablja množice. Prepričan sem, da bo za mlade pomembno to, kar je pomembno tudi za druge družbene skupine: biti brat, ki je Božji prijatelj. Toda kako deliti vero

z mladimi, kako in s kakšnimi sredstvi postreči lepo pripravljeno jed? To bodo odkrili predvsem tisti bratje, ki vedo, kako ostati blizu mladim.

Brat Piotr Stanisławczyk,
generalni delegat za formacijo

[1] Rb 3,10–11 FF 85.

[2] Prim. Wikipedija, Generacija Z, https://it.wikipedia.org/wiki/Generazione_Z, 19. 8. 2023.

[3] Testo completo in: Piotr Stanisławczyk OFM-Conv, Dajte jim jesti!, "Pastores", 2023, št. 2 (99), str. 49–57.

[4] Prim. Zdzisław Kijas OFMConv, Vodilo in življenje: Kaj danes uči sveti Frančišek, Krakov, 2022, str. 94–95.

Svetovni dan mladih 2023: naši bratje na sejmumu poklicev v Lizboni

Na 37. svetovnem dnevu mladih, ki je potekal od 1. do 6. avgusta 2023, so štirje bratje iz Seraphicuma, pripadniki različnih narodnosti: brat Arun Mangaly (Wilson), brat Erik Matejak, brat Windpidisda-Alain Zoungrana in brat Nicolas Abou Anny, odlično zastopali naš red na odru sejma poklicev, znanega kot Mesto veselja, ki je bilo v Jardim Vasco da Gama v Belému v Lizboni.

V prvih štirih dneh svetovnega dneva mladih je bil glavni cilj preprost in dragocen: spodbujati pristna srečanja s Kristusom. Približno milijon in pol mladih udeležencev je imelo priložnost vstopiti v več kot 150 hiš, ki so predstavljale različna gibanja, združenja, skupnosti, verske redove in družbene projekte. To neverjetno srečanje z raznolikostjo karizem, ki so na vrtu Cerkve, jim je omogočilo, da so se srečali z različnimi izkušnjami pristnega krščanskega veselja. Ti trenutki so jih navdihnili, da so se podali na osebno pot, ki je odgovor na klic Boga, ki vsakega kliče po imenu.

V preprostem in globokem ozračju teh srečanj so

se bratje iz Seraphicuma srečali z valovi mladih z vseh koncev sveta, ki so z nalezljivo energijo preplavili Lizbono. Mnogi med njimi so se ustavili in zastavljali vprašanja o Bogu, Kristusu, veri, svetnikih, našem redu, redovniškem življenju in poklicanosti. Z drugimi besedami, spraševali so, zakaj se človek odloči postati redovnik in pusti vse za seboj. Mnogi so potrebovali občutek, da so slišani, drugi pa so želeli prisluhniti svojim bratom. Kar nekaj jih je bilo, ki so si z brati segli v roke in z njimi delili molitve in objeme.

Razdeljene majhne podobice v različnih jezikih, na katerih so bili upodobljeni Frančišek, Klara, Anton, Maksimilijan Kolbe, Jožef iz Cupertina in Beatrice de Silva, so delovale kot dragoceni mostovi za prebijanje ledu in vzpostavitev pristnega dialoga. Ljudje so jih želeli prejeti kot spominke, nekateri so jih iskali, da bi izvedeli več o zgodbah izbranih svetnikov, medtem ko so drugi navdušeno prisluhnili zanimivostim iz njihovega izjemnega življenja.

To bogoslužje je bratom vlilo novih moči in sveže energije, vse pa preželo z neizmernim veseljem in neskončno hvaležnostjo. Ta izkušnja jih je obogatila z novo perspektivo. Povabilo papeža Frančiška mladim moškim »Ne bojte se«, ki ga je v teh dneh večkrat ponovil (odločno tudi med sklepno sveto mašo), je spodbudilo zavest, da to povabilo živijo kot mladi bratje. Ne smemo se bati biti med ljudmi, ki želijo spoznati brate in ki želijo spoznati Jezusa preko njihovega podarjenega življenja.

Bratje iz Seraphicuma

Misijonsko središče FIMP: »Misijon je mogoč« na bregovih Tibere

Junija in julija 2023 se je Minoritsko misijonsko središče FIMP (mediteranska federacija) ponovno odpravilo na bregove Tibere, da bi doživelo misijonsko izkušnjo na prireditvi Ob Tiberi v Rimu – reka kulture.

Po sedmih letih »poletnega misijona«, ki se je začel leta 2014, in po premoru zaradi pandemije je ta edinstvena pobuda pomagala okrepiti identiteto Misijonskega središča, ki se zaveda, da je našlo način, kako živeti med ljudmi in z njimi »movida romana« ter na tisoče obiskovalcev seznaniti s prisotnostjo minoritskih misijonarjev, raztresenih po vsem svetu.

Vsako leto gre v poletnih mesecih več kot dva milijona obiskovalcev skozi dva kilometra nabrežij, kjer je 60 razstavnih stojnic, 15 tematskih restavracij in množica ljudi, ki se sprehajajo ob velikanskih stenah Tibere, med lučmi in barvami ter kulturnimi, rekreacijskimi in verskimi predlogi.

»Dajmo rimskemu poletju ob Tiberi humanitarni, socialni in duhovni obraz« je bil slogan, ki je prepričal organizatorje združenja La Vela d'Oro, deželo Lazio in Roma Capitale, da so minoritom (ki so postali partnerji prireditve) brezplačno dodelili stojnico in tako z ljudmi doživeli trenutke zdravega veselja.

Veliko je bilo srečanj z dolgimi pogovori, različnimi prošnjami, eksistencialnimi, prostovoljnimi, delovnimi in tudi izpovednimi. Razdeljenih je bilo na tisoče letakov s predstavitev misijonskih dejavnosti in pobud središča, življenja in narodov, kjer delujejo minoritski misijonarji, na voljo je bila projekcija videoposnetka, v katerem so bili navedeni razlogi za prisotnost bratov.

Misijon je mogoč, če je živeti v frančiškovskem veselju. To je postal predlog oznanjevanja in pričevanja v skladu s Cerkvijo, ki gre med ljudi. O tem govori papež Frančišek, ki vernike spodbuja, naj gredo v kraje, kjer ljudje doživljajo trenutke svoje človeške in duhovne rasti.

Misijonsko središče je prisluhnilo papeževemu pozivu in številni večeri, ki so jih preživeli ob bregovih Tibere, so prispevali k preoblikovanju novega obraza misijonske Cerkve v gibanju, tudi s človeško reko, ki hrupno teče po nabrežjih, medtem ko sestra voda tiho »teče« proti morju.

Fra Paolo Fiasconaro,
direktor Misijonskega središča

Praznovanje 800-letnice Vodila

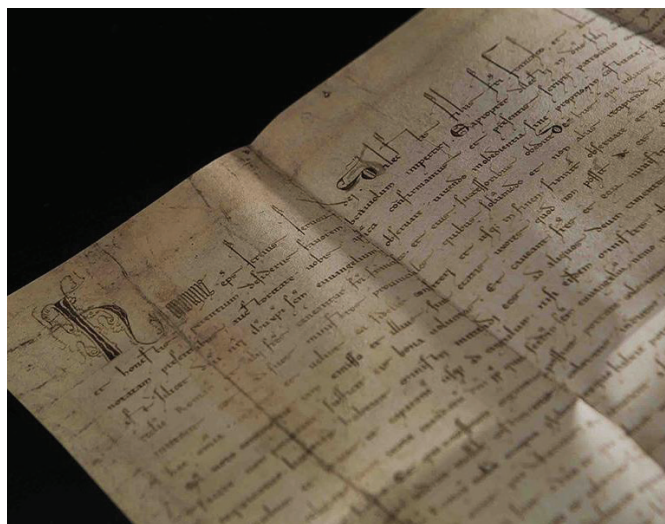
Objavljeno: 10. september 2023

29. november 2023 – bazilika svetega Janeza Lateranskega v Rimu

Potrjeno vodilo (Regola bollata) je papež odobril 29. novembra 1223 z bulo, ki je bila podeljena pri svetem Janezu v Lateranu; 29. novembra 2023 bo minilo osemsto let. Odbor za osemstoletnico Frančiškove družine vabi vse, da se s svojo navzočnostjo ali preko spletne strani www.centenarifrancescani.org udeležijo praznovanja te obletnice, ki bo 29. novembra 2023 ob 15.00 (po lokalnem času) v baziliki svetega Janeza Lateranskega v Rimu.

Praznovanje bo z razmišljanji in pričevanji, ki kažejo na aktualnost Vodila, pomagalo ponovno odkriti njegovo vrednost in pomen za vso Frančiškovo družino. Pri praznovanju se bodo izmenjevali različni jeziki, da bi omogočili tudi spletno udeležbo in izrazili mednarodnost Frančiškove družine. Prisotnih bo šest generalnih ministrov ali njihovih predstavnikov.

Tiste, ki se bodo lahko udeležili praznovanja, vabimo, da se ga udeležijo osebno, tiste, ki ne bodo mogli priti v Rim, pa vabimo, da sodelujejo na spletu, v živo ali z zamikom (praznovanje bo potekalo na spletni strani obletnice).

OBVESTILA

Program Slovenske minoritske province sv. Jožefa v letu 2023–2024

Bratsko srečanje z vodstvom našega reda – 27. september 2023

Svete gore, Olimje

Duhovni kapitelj: Poklicanost in poklici

24. in 25. oktober 2023

Predavatelji: br. Štefan Kožuh OFM^{Cap}, s. Štefka Klemen OSU in p. Stjepan Brčina OFM^{Conv}
Ptuj, minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Obletnica potrditve Vodila

29. november 2023

Božično-novoletno srečanje – 2. januar 2024

Ptuj, minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Srečanje prov. definitorija in gvardijanov ter sam. ekonomov

23. in 24. januar 2024

Olimje

Dan posvečenega življenja – 2. februar 2024

Po škofijah

Permanentna vzgoja

Za mlajše brate do 30 let redovništva in duhovništva

4.–8. februar 2024

Olimje, dom duhovnih vaj

Provincialni dan – 8. februar 2024

Duhovne vaje 2024

25. februar – 1. marec 2024

Voditelj: p. Ernest Benko

Olimje, dom duhovnih vaj

Assisi

17.–22. junij 2024

Pastoralni dan province – 15. maj 2024

Pripravi: KOFRA

Ptujska Gora

Bratsko srečanje z brati hrvaške province

Piran, minoritski samostan sv. Frančiška

Spoštovani!

S septembrom 2023 se v našem minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja na Trubarjevi 80 v Ljubljani odpira možnost za sprejemanje staršev otrok, ki se zdravijo na Pediatrični kliniki v Ljubljani in prihajajo od daleč; prav tako bo možnost sprejema onkoloških bolnikov, ki prihajajo na terapije v Ljubljano ali ostale preiskave in bi potrebovali nočitev ali krajše bivanje v neposredni bližini UKC-ja.

Na voljo so štiri urejene sobe s kopalnico, uporaba kapele z Najsvetejšim, možnost priprave obroka ter možnost pogovora za tiste, ki so v stiski in bi to potrebovali.

Odgovorna oseba:

Anja Kastelic
041 631 551
anja.kastelic1@gmail.com

Obvestilo lahko posredujete svojim župljanom, skupnostim, prijateljem in tistim, ki so se znašli v taki potrebi.

P. Milan Kos OFMConv, prov. minister

Dragi bratje in sestre Frančiškove družine!

V letu, ko obhajamo 800-letnico Vodila in priprave prvih jasic v Grecciu, Frančiškova konferenca pripravlja vzgojni program, v katerem bomo poglobljali frančiškovo duhovnost. Imeli bomo sedem srečanj, ki bodo potekala enkrat mesečno, ob sredah ob 20.00, in sicer po Zoomu. Prvo bo v sredo, 27. septembra 2023.

September: Vodilo – p. Robert Bahčič, 27. 9. 2023

Oktober: Frančišek in molitev – br. Stane Bešter, 25. 10. 2023

November: Greccio: evharistični božič – p. Robert Bahčič, 29. 11. 2023

December: Greccio: uboštvo – br. Primož Kovač, 20. 12. 2023

Januar: Greccio: ponižnost Boga – p. Danilo Holc, 31. 1. 2024

Februar: Frančiškovo bratstvo in apostolsko življenje (v luči glasbe) – br. Stane Bešter, 28. 2. 2024

Marec: Frančišek in Marija – s. Martina Štemberger, 27. 3. 2024

Program bomo sklenili aprila 2024 s študijskim dnevom, ki bo izveden v živo.

Na <https://www.facebook.com/fransreca> bodo redno objavljene vse potrebne informacije. Nekaj dni pred srečanjem bodo predstojniki dobili vabilo po e-pošti, ki vam ga bodo posredovali. Sami pa lahko povabite vse, za katere mislite, da bi jih program zanimal.

Mir in dobro.

S. Martina Štemberger

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Za uvod navajam citat iz knjižice *Živa Cerkev*, ki so jo (za blagoslove hiš) za leto 2022 pripravile pastoralne službe škofij Celje, Maribor in Murska Sobota: »*Cerkev je Božja in človeška ustanova, sveta po zakramentih in svetnikih, a tudi slabotna, grešna in nepopolna, kakršni smo mi, njeni člani. A vendar je to moja Cerkev in želim, da bi bila živa Cerkev. Živa po Božji besedi in Kristusovi milosti, pa tudi po moji in tvoji molitvi ter uresničevanju Božje volje med nami tukaj, sedaj in v prihodnosti na poti proti večnosti ...*«. Ob teh besedah sem se zamislil, da je tudi moja (naša) samostanska skupnost sveta, a tudi slabotna, grešna, nepopolna, kakršni smo bratje, ki tu živimo in delamo. Truditi bi se morali, da bi bila naša skupnost živa po Kristusovi milosti in naših delih, po molitvi, po uresničevanju Božje volje, po življenju po Vodilu sv. Frančiška – tukaj, sedaj in v prihodnosti ... Naslednje vrstice bodo povedale, kako poteka naše življenje v Klostru. (Op.: Naš članek v *Sporočilih* 2/23 se je končal z zapisom, da je na antonovo, 13. junija, nadškof A. Cvikel blagoslovil nove orgle in da je pred nami praznovanje zavetnikov našega samostana (29. junija) in obhajanje mašniških jubilejev nekaterih naših bratov.)

Nadaljnji dogodki:

Blagoslovu orgel je sledila predstavitev le-teh (18. junija ob 20. uri): mojster je povedal nekaj besed o izdelavi orgel; razložil je tudi zunanji videz – v razporeditvi piščali namreč »vidimo« vstalega Zveličarja, sv. Petra in Pavla. Lepi trenutki so bili, ko so bili zvočno in z besedo predstavljeni registri ... Začeli so se koncerti: najprej inavguracijski in še nekaj prečudovitih, nekaj pa jih še sledi ...

Na praznik rojstva Janeza Krstnika, v soboto, 24. junija, je bilo pri nas narodno srečanje bratov in sester Frančiškovega svetnega reda, zvečer pa maša za domovino. Pri obeh dogodkih je mašo vodil in zbrane nagovoril p. Martin Kmetec, ki deluje kot nadškof v Izmirju (Turčija).

Mašniške jubileje – p. Franc Meško 50 let, p.

Andrej Feguš 25 let in p. Janko Gašparič 40 let – smo ob bratski mizi s sobrati in sorodniki obhajali pri slovesnem kosilu 29. junija. V cerkvi je bila slovesnost pri večerni sveti maši, pri kateri nas je čudovito nagovoril p. Igor Salmič, generalni asistent.

V koledarju je zapisanih kar precej dogodkov, ki so se (z)vrstili med počitnicami. Vsega ni možno podrobno opisati, zato nekatere samo bežno omenim, kot npr. festival Arsana, oratorij, žegnanje pri Sv. Ožbaltu, prečudovita rokavska nedelja, samostanski izlet ipd. Tudi za oddih (dopust) nam je bila dana možnost po načelu »vsak je svoje sreče kovač«: Romunija, morje (Piran, Cres), planine (Dolomiti, Korte ...). Ob tem je bilo večkrat treba iti k zdravniku, na preveze, terapije, se spoprijeti s pljučnico (p. Milan) ipd.

V juliju nas je na kosilo na svoj dom (Sv. Trojica v Halozah) povabila naša sedanja gospodinja in kuharica ga. Mihaela Satler. Ob neki priložnosti je povedala, da ji je všeč pri nas, čeprav jo občasno

naprosijo še kje drugje. Vidimo, da dobro obvlada kuhanje; vse je na svojem mestu – za vse smo ji iskreno hvaležni ...

P. Andrej Sotler je v sredini avgusta pomagal p. Danilu in ostalim patrom pri romanju v Assisi, da je skupina romarjev mogla doživljati lepoto Frančiškovih krajev in Frančiškove karizme ...

Ob godu p. Milana in ostalih poletnih godovnjakov smo 18. julija malo »grilali«, žal pa je po tem praznovanju bilo treba sprejeti tudi »drugo plat medalje«, smrt in slovo od mame našega p. Milana. Občudoval sem ga, kako se je – kljub tej bolečini v srcu – pogumno spoprijel z vsemi resnimi in težkimi vprašanji ob odhodu p. minoritov iz Turnišč in iz Ljubljane ...

Ob teh poletnih premestitvah sta v naš samostan prišla dva »nova« sobrata: p. Marjan Vogrin in p. Danilo Holc. Dobrodošla! Kakor da nebeški Oče vidi, da so potrebne dodatne moči, saj pri nekaterih bratih pojemajo. P. Marijan Cafuta je že nekajkrat padel na tla (čeprav se kar zavzeto pripravlja na 80. rojstni dan), p. Janez Žurman je že dva tedna v bolnišnici (popuščanje srca, nabiranje vode pri srcu ...), demenca pri p. Francu Mešku je kar težka ...

Sprejemanje gostov v »hostlu Proštija« je kar zahtevna stvar (nočitev z zajtrkom ...). Morali bi še koga vključiti v to dejavnost.

V Dornavi v župnišču urejajo prostore, ki jih bo Zavod Dornava s 1. oktobrom začel uporabljati za razne programe (delavnice) z gojenci. O tem bo p.

Slavko kaj napisal za naslednja Sporočila.

Zaorali smo v novo veroučno in pastoralno leto ... V naši cerkvi je ob delovnikih (ponedeljek–petek) od 11. do 12. ure eden od patrov na razpolago za spoved oziroma za pogovor! 14. oktobra organiziramo zahvalno romanje v Padovo, da se Bogu in sv. Antonu zahvalimo za novo cerkev in nove orgle, saj smo se prav njemu priporočali ves čas, da bi nam vse to uspelo izvesti. Vabimo vas, da poromate z nami v Padovo!

To je moja – naša skupnost: sveta po zakramentih in svetnikih, a tudi slabotna, grešna in nepopolna, kakršni smo mi, njeni člani. Želim(o), da bi bila živa po Božji besedi in Kristusovi milosti, pa tudi po moji, naši molitvi ter uresničevanju Božje volje med nami tukaj, sedaj in v prihodnosti (prim. uvodni citat iz knjižice *Živa Cerkev*).

P. Janko Gašparič

Minoritski samostan sv. Frančiška

V Piranu se že veselimo in pripravljamo na praznik sv. Frančiška, zavetnika naše cerkve in samostana. Pridigarja za tridnevnicco imamo obljubljenega, morda na sam praznik pride naš škof Jurij. Tudi vsi bratje iz province ste lepo vabljeni. Seveda vemo in razumemo, da tudi vi z veseljem praznujete Frančiškov praznik v svojem samostanu in s svojimi verniki, zato vam želimo doživeto praznovanje, a vseeno upamo, da nas kdo obišče. Zopet bomo peli litanije sv. Frančiška po križnem hodniku, ki jih ponavadi pojejo možje iz zbora Georgios. Radi bi, da bi na križnem hodniku pogosteje odmevale duhovne koralne melodije. Zaenkrat še močno in odmevno prevladujejo skladbe vrhunskih umetnikov (Solisti Veneti, Slovenski oktet, Godalni kvartet Tartini ...), ki so jih v sklopu letošnjih Piranskih glasbenih večerov (šest koncertov) in festivala Tartini (štirje koncerti) izvajali na križnem hodniku našega samostana. Naj omenim še dva glasbena simpozija

v našem samostanu. Enega je vodila dr. Cecilija Oblonšek, drugega pa Robert Feguš. Pravkar pa duhovni seminar končuje dr. Ivan Platovnjak.

Piran ima kot vsako obmorsko mesto dva obraza: zimskega in letnega. Letni je seveda z vidika življenja in dela veliko bolj zahteven, saj v samostanu brez predaha gostimo skupine, posameznike, družine ... Letošnje poletje je bilo povpraševanje za dopustovanje v našem samostanu zares veliko in konstantno. Posebej nas veseli, da smo gostili patre iz padovanske province, ki so prišli k nam na dopust in obljubili, da bodo še prišli. Poletje je bilo za naše bratstvo izjemno naporno tudi zato, ker sta se v poletno sezono zavlekla dva velika projekta: zamenjava gretja (toplotna črpalka), ki je hvala Bogu končana, in urejanje meditativnega vrta in lapidarija, ki še teče. Hvala Bogu smo bili uspešni na razpisu piranske občine in za ureditev lapidarija dobili letošnja občinska sredstva. Občina pa je v teh dneh začela dolgo pričakovano in nujno zamenjavo popolnoma dotrajanih stopnic, ki vodijo iz Bolniške ulice na trg pred cerkvijo.

Piranskemu samostanu se je v dolgi in bogati zgodovini dogajalo, da so bratje iz okoliških samostanov, ki so tako ali drugače ugasnili, prinašali dragocenosti, predvsem umetniške slike, liturgično posodje, paramente (veliko tega je bilo odnesenega v naš samostan v Trstu). Podobno se dogaja tudi danes. Ob odhodu iz Ljubljane je piranski samostan postal lepši za čudovito obednico, nekaj posode, kuhinjskih elementov (uporabili jih bomo za kuhinjo v drugem apartmaju in za vrtno kuhinjo), rabljeni avtomobil, ki je že zamenjal staro sopihajočo škodo.

Zahvaljujemo se provinci za te darove, ki so pri nas prišli še kako prav in tukaj našli novo funkcionalno mesto. Najbolj dragoceno pa je to, da je p. Vito iz ljubljanske skupnosti bil dodeljen našemu »penzionerskemu« bratstvu in je k nam prinesel mladost in svež veter. Želimo mu, da bi se dobro, čim lažje vživel v naše bratstvo in novo dinamiko služenja ter tukaj na najboljši način izkoristil vse talente, ki mu jih je Bog podaril.

Bogu smo hvaležni tudi za vse prostovoljce, ki so nam pridno in zvesto pomagali vso sezono, da smo zmogli postreči goste, ohraniti urejen samostan in ponuditi tudi kaj duhovnega. Skupaj se jih je zvrstilo 14, ki so prihajali posamezno ali v parih. Nekateri so opravili tudi več izmen. Tako tudi preko njih širimo krog prijateljev samostana sv. Frančiška v Piranu. Vsem bralkam in bralcem pa želimo, da bi ob prazniku in vedno širili Frančiškov MIR IN DOBRO.

P. Janez Šamperl

Minoritski samostan sv. Vida

Jesen se je naglo približala in kliče na trgatve in pobiranje pridelkov z vrta. Hvala Bogu, da imamo kaj pobirati. Kljub vsem vremenskim neprilikom je pa le nekaj zraslo. No, pa naj začnem lepo po vrsti. Praznovanje velike noči je bilo s kar nekaj pripravami lepo izpeljano. Potem je prišel veseli mesec maj, ko se je začelo »ta pravo«: priprava 77 birmancev na birmo, ki je bila v začetku maja. Zakrament svete birme je podelil naš domačin p. Martin Kmetec, nadškof v Turčiji. Šmarnice smo imeli na štirih koncih: na Vidmu, v Leskovcu, Selih in pri Sveti Trojici v Halozah. V tem času smo v vsaki župniji in podružnici pripravljali tudi prvoobhajance. Vsak dan smo bili razpeti na štiri strani. Vmes smo praznovali še z gasilci, jubilanti in ostarelimi. Verouk smo končali v prvem tednu junija. Da se ne bi ohladili, se je bližalo antonovo in farni praznik svetega Vida. Na sam praznik smo blagoslovili dva kipa s Svete Trojice, ki krasita naš

vhod v samostan. Glavni restavrator p. Klemen ju je lepo obdelal, br. Robi pa mu je malo ministriral. Vsi smo kar veselo pričakovali, da se začnejo počitnice, ki pa niso bile ravno počitek. Nadaljevali smo dela znotraj hiše: uredili smo sobe nad pisarno, pleskali hodnike, uredili kapelo in še bi lahko našteval.

Nekega počitka ni bilo na vidiku. Imeli smo župnijsko romanje v Podgrad z lepimi postojankami vmes. Romarji so bili veseli in zadovoljni. Pridružili so se nam romarji iz Leskovca.

In že trka na vrata novo šolsko leto. Začeli smo z veroukom in skupinami. V svoji sredi pa vsekakor lepo pozdravljamo p. Vladimirja Rufina. Želimo mu, da bi se dobro počutil med nami. To bi bilo na kratko nanizano dogajanje pri nas. Verjamem, da sem kaj izpustil, ampak je že to kar nekaj. Bra-tje vam vsem želimo vse dobro in vas vabimo, da nas kaj obiščete.

Mir in dobro!

Br. Robert Horvat

»ŽIVLJENJE LJUBEČI GOSPOD« (Raz.)

S temi besedami vse izrečem o duhovniškem življenju, povem vse o svojih duhovniških radostih in trpljenju.

Na repu petinpetdesetih let dela v tvojem vinogradu vse dišeče cvetove, vse dozorjene plodove izročam Bogu.

*Zahvaljen, Gospod, za mojo drago družino,
na vseh potih življenja mi je kazala Božjo bližino.
Ko z materjo v siju zvezd sva šla k jutranji maši,
to moč je dajalo meni in vsej družini naši.*

*Duhovništvo sem vedno srčno ljubil,
čeprav sem kdaj svojo smer malce izgubil.
Posebej sem trudil se za svetost družine,
brez sprejemanja križa v družini ni Božje bližine.*

*Mati provinca sedaj edina je moja draga mati.
Vsi bratje smo dolžni skrbno jo negovati.
Vsako bratstvo je podoba evangeljske skupnosti,
v to ogledalo končno se zazrimo prav vsi.*

*Kot otrok sem se večkrat igral na razvalinah Kloštra,
sanjali nismo, da kdaj tam bo zrasla grda pošta.
Bog je velik, kot Jona me v Klošter je poslal,
po težkih zapletih naj bi Kloštru novo podobo dal.*

*Po vseh težkih križih in preizkušnjah minoritov
na novem križu, glej, žareče znamenje veliko.
Plačilo bratom, ki po vojni veliko so trpeli,
da vsi rodovi v njih bi dober zgled imeli.*

*Zahvaljen, Bog, za vse brate, Ti si mi jih dal,
otroke in vernike, ki jih imam kot Tebe rad.
Za svojo domovino Te vedno prosim,
v Tvoje naročje ji vedno molitve in rože nosim.*

Dializa, 27. 6. 2023

P. Tarzicij

Minoritski samostan Matere Božje

Nova skupnost je prišla 31. julija pozno zvečer na Ptujsko Goro in vstopila v dogajanje, romarski vrvež in pripravo na veliko mašo. Lepo se zahvaljujemo prejšnji skupnosti za vso pomoč in vse storjeno delo. Ni bilo veliko časa, no, vsaj za nekatere, da bi se normalno vselili, ker so nas čakale pastoralne obveznosti, od priprav in dogovorov za poroke, najavljenih in nenajavljenih skupin pa vse do so-

delovanja z mediji glede velike maše. Kar nekaj intervjujev za časopise, spletne portale in radijske hiše je doletelo novega rektorja, ki se je moral dobesedno čez noč poglobiti v zgodovino in umetnost tega božjepotnega svetišča.

Prvi teden smo bili še brez gospodinje, kar je pripomoglo k večjemu sodelovanju znotraj novonastale skupnosti. Pridružil se nam je še p. Anton B., ki je svoje bivanje v Sloveniji preživel ravno na Gori. Čas, ko ni bil v spovednici ali za oltarjem, je izkoristil za pisanje magistrske naloge.

Že prvo nedeljo so nas obiskali farani iz Turnišča ter gospod župan z družino, poleg številnih drugih romarjev, ki so naznanili veliki romarski praznik Marijinega vnebovzeta. Tako na predvečer kot pri glavni sveti maši na sam praznik je bil z nami naš nadškof msgr. Alojzij Cvikl. Zelo lepo število romarjev je prišlo od blizu in od daleč. Pravijo, da je bilo tako kot pred »koronačasom«. Na rokovo smo imeli lepo pobožnost na čast sv. Roku in nato še kratko pogostitev, ki so jo pripravili župljani. Mi pa smo to izkoristili za spoznavanje novih ljudi. Čas od velike do male maše je po tradiciji namenjen za romanja. In res je bilo to opaziti tudi na Gori. Ptujška Gora je nedeljo po veliki maši poromala k Mariji Trošt v Žetale in se tam pridružila romarjem s Svete Trojice. 48 romarjev nas je šlo peš, ostali s svojim prevozom.

Predvsem sobota in nedelja sta tista dneva, ki privabita veliko ljudi; zlasti pa to velja za tradicionalna romanja (Rače, ljutomerska dekanija, Ptuj in Dornava; v zadnjem letu pa tudi Prekmurje). Tako je nova ekipa preživela »krst« in začela spoznavati kraj, naravo in kulturo romarskega svetišča ter družbeno življenje občine.

S septembrom smo uvedli nov urnik svetih maš ob delovnikih – sveta maša je sedaj zjutraj in zvečer. Počasi se ljudje in tudi mi navajamo na to in upamo, da bomo s tem privabili romarje tudi med tednom, predvsem k sveti maši in obhajanju zakramenta svete spovedi. Prvo nedeljo v septembru je provincial p. Milan Kos ustoličil novega župnika in v nagovoru lepo poudaril pomen službe in tudi

dolžnosti vernikov, ki naj za svojega župnika skrbijo predvsem z molitvijo. Molitveni dan za nove duhovne poklice je bil zelo lepo obiskan, sploh s strani številnih duhovnikov iz cele škofije. Lepo bi bilo, če bi bil med duhovniki še kakšen minorit več. Patri smo se s svojim predstavnikom udeležili tudi občinskih praznovanj in osrednje občinske proslave in si s tem prislužili lep odziv občanov. V zadnjem času opažamo veliko zakoncev, ki priromajo na Goro z zahvalo in priprošnjo ob obletnici poroke. Patri smo na voljo za blagoslov, zahvalno sveto mašo ali preprosto srečanje. Začeli smo tudi z veroukom. Upam, da bo sedaj čas, da si nekoliko oddahnemo od romarjev in se v miru navadimo na novo okolje. Vabljeni na Goro.

P. Toni Brinjavc

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Iz Olimja, kjer sta pred davnimi časi živela dva slovenska svetnika, vam pošiljamo poletni pozdrav. Pogledjmo v današnji čas in preverimo, ali smo jima kaj podobni. Vrnimo se nekaj mesecev nazaj.

V najlepšem mesecu rožniku smo slovesno obhajali praznik sv. Rešnjega telesa in krvi. Letos je procesija po vasi odpadla. V župnijska oznanila smo zapisali, da je za p. Ernesta pot z Najsvetejšim okrog naših kapelic pretežka. Njegove noge ne bi vzdržale. Čakamo na novega patra, ki bo s 1. avgustom zamenjal p. Danija, ki je odšel iz župnije in se

odločil, da svoje življenje nadaljuje drugje. Zaposlil se je v zasebnem podjetju kot skladiščnik in voznik.

V naš kraj v teh čudovitih poletnih mesecih radi prihajajo tudi mnogi turisti in romarji, tako posamezniki kot skupine z avtobusi. Letos imamo tako kot skoraj vsako leto zelo množičen obisk učencev in učenek osnovnih in srednjih šol. Njih še posebej skrbno vodimo, saj želimo, da jim obisk našega kraja, cerkve in stare lekarne ostane za vse življenje v najlepšem spominu. Mnogi se potem kot zakonci radi vračajo v naš kraj. Na praznik sv. Vida pa nas je obiskalo kar 160 slovenskih vojakov in vojakinj. Tudi te smo lepo sprejeli in jim razložili zgodovino našega kraja ter jih popeljali po cerkvi in lekarni. Zanimivo je tudi dejstvo, da so našo turistično destinacijo letos odkrili mnogi turisti iz Francije. Teh v prejšnjih letih ni bilo veliko. V tednu pred praznikom apostolov Petra in Pavla so nas obiskali v Olimju in bili gostje v našem romarskem domu štirje duhovniki iz koprške škofije. V našem rajskem kraju in okolici so želeli preživeti nekaj dni zasluženega dopusta. Vsak večer so se skupaj z našimi patri zbrali pri večerni sv. maši, čez dan pa so si ogledovali znamenitosti našega kraja, obiskali božjepotno cerkev na Svetih gorah, cerkev sv. Roka v Šmarju pri Jelšah in še nekaj drugih znamenitosti. Skupaj z nami so bili tudi na zajtrku in večerji. Bilo je prav prijetno druženje. Takih obiskov in srečanj smo vedno veseli.

Čas, v katerem živimo, je zares zelo turbulenten: kot bi bili na ladji, ki jo je zajel nepričakovan vihar,

na katerega nismo pripravljeni. Pri nas in povsod po Evropi se ljudje vedno bolj oddaljujejo od Boga in prave vere ter tavajo v temi in smrtni senci nihilizma in brezboštva. Naša sveta dolžnost je, da tem ljudem spet pokažemo pravo pot življenja. Danes imamo poleg cerkve in oznanjevanja v njej tudi mnoga sredstva množičnega obveščanja. Mi izkoriščamo ne le verski, ampak tudi drugi tisk, ki nam je na voljo. Televizijska ekipa naše nacionalne TV SLO večkrat obiše naš samostan in posname reportažo o nas samih in našem delu. Tudi ta teden so nas obiskali in p. Ernest je z njihovo pomočjo vesoljni Sloveniji povedal nekaj o našem delu in življenju. Za občinske revije radi napišemo članek, duhovno spodbudo vsem, ki v srcu dobro mislijo in jim je mar za narod in domovino.

Julij je bil za redovnike na župnijah in v pastoralih izredno delaven mesec. Prazniki in različne slovesnosti so se vrstile druga za drugo. Narava se je povsem prebudila, vse okrog nas poje hvalo svojemu Stvarniku in tudi mi, ki skupaj z veroučenci zaključujemo letošnje veroučno in šolsko leto, se veselimo, da smo v mlade glavice položili nekaj dobrega semena, ki bo, tako upamo, v prihodnosti obrodilo bogate sadove v njihovem življenju. Prvo sveto obhajilo jim prinaša kruh življenja, vero v Jezusa Kristusa. Sv. birma, ki je zakrament odraslosti v veri, pa jim po polaganju škofovih rok podeli darove Sv. Duha. To so darovi modrosti, umnosti, vednosti in moči. Kako lepa priložnost za odrasle kristjane, da ob vsem tem ne bi stali ob strani, ampak bi v naših mladih znali spodbujati vse, kar je dobro, lepo, plemenito in resnično.

Julij je prinesel v naš romarski dom veliko skupin, ki želijo v duhovni zbranosti in miru preživeti nekaj dni v poglobljenem stiku z Bogom. Prihajajo tudi posamezniki in te v osebnem pogovoru usmerja in vodi na pot vere p. Ernest Benko, župnik in gvardijan. Tako so imeli s p. Ernestom duhovne vaje v tišini od petka, 7. julija, do nedelje, 10. julija, člani in članice Marije Brezmadežne.

Za njimi je prišel p. Vili Lovše, jezuit s svojo skupino, nato pa še neuničljiva s. Štefka, ki ima

neverjeten dar, da vedno dobi dovolj kandidatov za duhovne vaje v tišini. Prihajajo tako starejši kot tudi mlajši. Letos je dom duhovnih vaj redno zaseden in naše gospodinje ter druge sodelavke imajo polne roke dela s pripravo sob, čiščenjem in kuhanjem.

Sestra Štefka, uršulinka s tisoč talenti, nas vedno znova preseneča in navdušuje s svojo prisotnostjo v Olimju. Vsak mesec pripelje skupino odraslih, tudi mladih, na duhovne vaje v naš romarski dom. Tudi sredi julija je pripeljala skupino, ki nam je ob koncu duhovnih vaj v obednici pripravila presenečenje. Eden od udeležencev je sestavil pesem o Olimju, duhovnih vajah, patrih in jo potem še skupaj z drugimi zapel. Veselimo se takih skupin, ki so upanje za razcvet krščanstva v Sloveniji.

Ob takem živžavu s turisti in romarji v olimskem samostanu že težko čakamo na novo okrepitev, ki nam jo pošilja p. provincial. Iz župnije sv. Petra v Ljubljani, ki jo bratje minoriti zapuščajo, pride k nam p. Martin Gašparič. Razbremenil bo p. Ernesta, ki zaradi otekle noge zelo težko hodi. Upamo, da bo s svojim znanjem in pridnostjo obogatil tudi našo skupnost.

Minil je nevihtni mesec julij. Nad vso Slovenijo so se letos dan za dnem vrstile nevihte z vetrom, ki je podiral drevesa in odkrival strehe poslopij in hiš, ter z dežjem in točo, ki je marsikje uničila ves letošnji pridelek. Tudi našo vas Virštanj je toča močno prizadela, ne bo grozdja, tudi povrtnine so močno poškodovane. Na srečo je v juliju nevihtno vreme Olimju prizaneslo, varuje nas Marija Vnebovzeta, ki že dolga stoletja kraljuje na našem glavnem oltarju in Jezusa prosi usmiljenja. Vsak večer smo patri pri sv. maši delili kraju in župniji poseben vremenski blagoslov za odvrnitev hude ure in toče.

Res, 1. avgusta se je v popoldanskih urah iz Ljubljane v naš samostan pripeljal p. Martin Gašparič, ki bo sprejel službo župnika moderatorja in tako zapolnil vrzel, ki je nastala po odhodu p. Danijela. Zvečer je že vodil somaševanje in prvič nagovoril naše župnijsko občestvo. Cerkev je bila lepo obiskana predvsem zaradi tistih vernikov, ki jih je k nam na duhovne vaje v tišini pripeljala s.

Štefka. Naslednji dan, 2. avgusta, smo imeli v novi župnijski pisarni primopredajo župnije iz rok p. Ernesta Benka, ki je postal župnik sodelavec, v roke p. Martina Gašpariča, ki bo odslej vodil olimsko župnijo kot župnik moderator. Pri primopredaji so bili navzoči tudi naši patri in g. dekan, Damjan Ratajc, ter ključar g. Fevžar. V Božjem imenu z novim vodstvom župnije začinjamo graditi našo samostansko skupnost in voditi naše vernike po sinodalni poti.

Vsako leto se naši otroci iz olimske in sosednjih župnij zberejo na oratoriju. To je teden lepega druženja, veselja, igranja, pa tudi duhovnih vsebin ne manjka. Oratorij so letos prevzeli naši farani, najprej naš član ŽPS, g. Marjan Čater, in zakonca, ki vsak mesec pomagata oblikovati otroška bogoslužja, Tanja in Matej. Pomagajo jim mnogi mladi animatorji, okoli 15 jih je, ki skrbijo za to, da se ima nekaj manj kot 60 otrok lepo in prijetno. Oratorij je potekal pod geslom Stopi na pot. Oratorij spremlja legendarnega hobita, ki se pridruži veliki pustolovščini družine škratov. Iz kremljev zmaja hočejo rešiti zaklad, ki jim je bil ukraden. Na poti do rešitve je mnogo težav in ovir; otroci jih skušajo rešiti. Oratorij je potekal od 3. do 6. avgusta, večinoma v Olimju, in se je zaključil s sv. mašo v cerkvi Marijinega vnebovzeta v Olimju.

Olimje živi z romarji in turisti vse leto, v vročih poletnih mesecih ga spoznavajo turisti, nomadi današnjega časa. S prihodom patrov minoritov je to majhno vasico na Kozjanskem spoznal ves svet. In prav iz širnega sveta smo na drugi dan meseca avgusta dobili v samostanu prav poseben obisk. Direktor TIC-a Boštjan Misja in župan g. Peter Misja sta pripeljala na ogled naših znamenitosti dve gospe, gospo Andrejo Bocsi in Berto Briggs, vrhunski sodnici pri ocenjevanju lepote kraja in narave, ki zastopata mednarodno skupnost, imenovano Communities in Bloom. Olimje bo zopet, tako kot že dvakrat v preteklosti, tekmovalo z drugimi mesti po svetu za nagrado najlepše vasi. Upamo in želimo, da uspešno.

Letos je postal naš romarski dom res kraj duhov-

nosti in čudovitih srečanj, tudi duhovne vaje v tišini se kar vrstijo. Lepo je izkoristiti dopust za dvojno osvežitev v življenju: okrepiti svojo dušo z duhovno hrano in z dobro prehrano v idiličnem okolju poskrbeti za zdravje na telesu in duši. Naše neumorne gospodinje delajo čudeže. Vsi, ki pridejo v naš dom, so srečni in hvaležni za duhovne in telesne darove, ki so jih tukaj deležni. Odkar pa je župnijo Podčetrtek sprejel novi župnik g. Boris Tibaut, je pri kosilu naš stalni gost, saj nima urejenega gospodinjstva. To je lepa priložnost za bratska srečanja in pogovore.

V začetku avgusta so nas presenetila številna neurja; hudo uro je doživljala skoraj vsa Slovenija. Naš kraj je bil brez večjih vremenskih pretresov, Bogu hvala. Veliko hiš je uničenih, pridelka letos ne bo, voda je zalila ceste in prestopila bregove. Dobrodelnost se kaže povsod, ljudem v stiski pomagata dobrodelni organizaciji Rdeči križ in Karitas ter mnogo dobrodelnih posameznikov. Naši škofje so se hitro odzvali in napisali svojim vernikom pismo, naj ljudem v stiski priskočijo na pomoč.

Avgust je mesec našega župnijskega žeganja. Naši patri so se skupaj s člani ŽPS skrbno pripravili na 15. avgust, ko naša župnijska zavetnica Marija Vnebovzeta praznuje svoj god in odhod v nebeško slavo. Dogovorili smo se o poteku praznovanja, ki ga je letos na sam praznik ob somaševanju domačih patrov vodil celjski škof dr. Maksimiljan Matjaž. Sv. maša je tokrat prvič prenašala v živo tudi slovenska televizija na prvem programu. Maša je bila v cerkvi, na samostanskem dvorišču pa so bile postavljene klopi in romarji so kar preko video projekcije sledili slovesnemu bogoslužju v cerkvi.

Pred 15. avgustom so naši sodelavci in sodelavke čistili cerkev in okolico za to veliko slovesnost, da nam bo Marija v teh trenutkih našega bivanja na zemlji pomagala prebroditi vsakdanje težave življenja.

Letos je bil Marijin praznik okronan s samimi superlativi: nebeško lepo vreme, škof Maksimiljan, domači patri ter duhovnika iz Rogatca in Podčetrka, preko tisoč vernikov od blizu in daleč, čudovito petje, godba in različne skupine so naredile slovesnost tako, da jo je občudovala vsa Slovenija. Misli,

ki jih je v pridigi nanizal škof Maksimiljan, so bile preproste in vsem razumljive.

Veliko sporočilo tega praznika je naša vera, ki osrečuje, da tudi mi rečemo: »Moja duša povečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu.« Vera torej ni nekaj zasebnega, nekaj, o čemer se ne govori v javnosti. Naš narodni značaj se v tem moti. Vere ne smemo skrivati pred ljudmi. Prav to je sporočilo sinode, sporočilo, da smo skupaj na poti. Nismo sami, vsi potujemo skupaj, se srečujemo z Bogom in med seboj. Prav vera nam odpira oči za bližnjega, še posebej za tistega med nami, ki je v stiski. Vera v nas bo postala rodovitna, če vstanemo in se napotimo k svojim bližnjim. Marija naj izprosi slovenskemu narodu to milost, da bomo vstali in prisluhnili Božjemu klicu in naredili svojo vero rodovitno, kar bo v blagoslov vsem, ki živimo v tej rajsko lepi domovini.

Škof Maksimiljan je na koncu podelil vsem vernikom blagoslov, nato smo zapeli litanije Matere Božje, vsem navzočim smo podelili tudi Marijino

podobico. Naj nam bo Marija pomočnica in priprošnjica pri svojem Sinu, saj časi, v katerih živimo, niso lahki. Slovenski kristjani, prebudimo se in znova postanimo Marijin narod.

Teden po velikem praznovanju Marijinega vnebovzjetja smo imeli spet veliko dela z romarji in turisti, v romarski hiši pa vedno nove in nove skupine. Tokrat so prišli mladi iz Hrvaške. Tudi v zadnjem prostem tednu za vse šoloobvezne otroke so mnoge župnije pripravile župnijske oratorije. Tako smo na god Marije kraljice angelov gostili 50 otrok z animatorji in župnikom Andrejem iz župnije Zalog pri Ljubljani.

Vstopili smo že v prvi mesec jeseni, ki pomeni tudi začetek novega šolskega in veroučnega leta. Čeprav so dnevi topli in sončni ter vabijo v naravo, je za mnoge zdaj to nemogoče. Seveda pa so jih najbolj veseli naši romarji in turisti, ki vsak dan množično obiskujejo naš kraj. Začeli so se namreč jesenski obiski turistov, ki prihajajo k nam preko različnih turističnih agencij, tako skoraj ni dneva, da ne bi vodili ene ali dveh skupin na ogled naših znamenitosti. Gostje so od vsepovsod, tako domači kot tudi iz tujine. Marija tudi danes privlači svoje verne in tudi manj verne otroke ter jih ljubeznivo pozdravlja z glavnega oltarja naše cerkve.

Obisk olimskega samostana, cerkve in stare lekarne je letos zelo velik. Romarski dom je bil celo

leto zaseden z različnimi duhovnimi vajami in skupinami. Naše gospodinje so opravile zelo lepo samarijansko delo, ko so jim trikrat dnevno stregle po svojih najboljših močeh.

V samostanu smo imeli 11. septembra lepo slovesnost. Praznovali smo 55. rojstni dan našega brata Jožeta Strojina, ki je v Olimju v teh letih pognal globoke korenine. Ob tej slovesnosti smo se na slovesnem kosilu zbrali vsi člani samostanske skupnosti in vsi tisti sodelavci in sodelavke, ki nam dnevno pomagajo pri našem delu. Za rojstni dan je prejel iskrene čestitke in seveda tudi torto, ki smo jo po kosilu složno pojedli. Manjkalo ni niti vino, ki ga v teh krajih mnogi pridelujejo in nam ga poklonijo.

Toliko smo vam pripravili za tokrat; znova se vam oglasimo pred koncem leta.

P. Jože Lampret in sobratje

IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Dragi bratje in vsi, ki prebirate te vrstice!

Letošnje poletje je bilo tako nasičeno z delom, da mi ni uspelo narediti nekaterih stvari, ki bi jih moral, zato me jeseni čakajo, da se jih lotim. Po eni strani še dobro, še posebej pri ekonomiji, ker se je sesul računalnik in sem izgubil podatke samo za nekaj mesecev. Disk je šel na servis in upam, da bodo rešili večino podatkov.

Če bi hotel podrobno zapisati vse, kar se je letos dogajalo pri nas, bi verjetno moral napisati celo knjigo. Potrudil se bom, da bolj na kratko povzamem vse dogodke. Po prazniku sv. Petra in Pavla ter praznovanju godu in rojstnega dneva je na počitnice in obisk domov odletel br. Pavel, nekaj dni pozneje pa še br. Roberto.

A nisem bil sam doma, saj so k nam prileteli gostje iz Slovenije, bolj pravilno prostovoljci, in sicer šest deklet in šest fantov iz želimeljske salezijanske gimnazije in z njimi še dva salezijanca. Pri nas so bili dobre tri tedne. Najprej smo imeli spoznavanje z našo mladino in pripravo na oratorij. Ob tem smo urejali tudi okolico samostana in župnišča. Glavni dogodek je bil seveda sam oratorij, ki je imel letos temo iz filma Čiburaška. Naši gostje so pripeljali čudovite majice ter veliko dobre volje in idej za delavnice. Mislim, da so bili otroci po končanem oratoriju zelo zadovoljni. Naslednji dan smo se vsi animatorji odpeljali v Borovoje na oddih. Najprej

smo jezdili na konjih in imeli mašo v Šučinsku. Od tam smo šli v narodni park Burabai (Borovoje). Tam smo kósili, lahko smo se slikali z Berkudom (orel), obiskali mesto, kjer je kraljeval Kublajkan, in se povzpeli na razgledno točko, ki so jo po gozdni poti nekateri našli, drugi pa spet ne. Zaradi dežja, ki nas je spremljal, smo morali izpustiti kopanje v jezeru in se predčasno vrniti domov.

Ob sredah smo na škofiji igrali odbojko z nekaterimi župljani. Imeli smo takšno srečo, da sta se pokvarila oba naša avtomobila (eden po moji krivdi, ker sem nalil v napačni rezervoar tekočino AD-Blue in je bilo treba očistiti rezervoar). Zato smo v zadnjem tednu hodili na pomoč v sosednjo župnijo z drugimi prevoznimi sredstvi. Dva dni smo preživeli v sosednji župniji, ki jo vodijo lazaristi. Skupaj s sestro usmiljenko smo izvedli enodnevni oratorij v njihovi župniji in še v eni od vasi, kjer smo si ogledali tudi tamkajšnji šolski muzej in šolo, ki ima okoli 360 učencev od prvega do enajstega razreda.

V zadnjih dveh dneh smo obiskali bazar za nakup spominkov, pravoslavno cerkev in večjo mošejo, se popeljali na ogled mesta in se sprehodili po mestnem parku. Najlepša hvala za vse trenutke in dobre zglede, ki so jih pustili med nami. (K nam so prišli po dobrih vtisih, ki so jih imeli učenci iz škofijske gimnazije v Mariboru, ki so bili pri nas lani.) Mogoče pa bi se našel kdo od naših bratov, ki bi drugo leto spremljal skupino mladih preko organizacije Pota, če se bodo prijavili mladi za prostovoljstvo v Kazahstanu.

Dva dni po njihovem odhodu sem se odpravil na srečanje mladih v Lizboni na Portugalskem. Iz Kazahstana je šlo na srečanje 60 mladih, od tega 22 iz naše škofije. Do zadnje minute smo se borili s pridobitvijo vizumov na avstrijskem veleposlaništvu, ki jih izdaja v imenu Portugalske (in tudi Slovenije). Zadnji dan jih je dobilo še 14 udeležencev, sedem pa jih je na žalost ostalo brez vizuma. Kot razlog zavrnitve so navedli, da se jim zdi, da se ljudje ne bodo hoteli vrniti v Kazahstan. Ni pomagala niti pomoč tajnika portugalskega veleposlaništva niti tajnika na nunciatu. Štirje so potem prošnjo oddali

na španskem veleposlaništvu in jo dobili po hitrem postopku, tako da jim je uspelo priti vsaj na tisti del srečanja, ko smo bili v Lizboni.

Prvi teden smo bili v škofiji Porto in v mestu Trofa. Župnija, v kateri smo živeli, je sprejela 1500 mladih in pripravila zanimiv program. Del programa pa smo imeli tudi v samem Portu. Ker smo bili med prvimi, smo bili sprejeti v družine. Naša je bila zelo velika in dedek, ki je imel osem otrok ter mnogo vnukov in pravnukov, je dal zelo lep zgled svojim potomcem, sedaj ko je nemočen in v postelji, njegovo delo nadaljujejo sinovi, ki se tedensko menjavajo v skrbi zanj. Vse njihove družine so sprejele mlade, ki so prišli v Trofo. Pomagali so nam najti avtobus, ki nas je odpeljal v Lizbono. Po poti smo se ustavili tudi v Fatimi. Mašo smo imeli pri sestrah Dobrega pastirja, ki so se opravičile, češ da imajo majhno kapelo, ki pa je le malo manjša od naše cerkve, zato smo se vsi namestiti. Zadnji teden VDM pa smo preživeli v mestu Lizbona. Sprejeli so nas v šolo oz. vrtec, ki je poleg spanja na tleh

imel tudi stranišča. Za tuširanje smo morali hoditi v župnijo, ki je imela tudi športno igrišče in slačilnice, kjer smo se lahko zjutraj in zvečer umili. Tam so imeli veliko skupino skavtov, ki so nas spremljali in pomagali kot prostovoljci. Kateheze smo imeli skupaj, in to vsi rusko govoreči mladi. Vodili so jih škof in mladi iz Rusije. Zraven smo bili še mladi iz Kirgizije, Moldavije, Turkmenistana, Belorusije in Kazahstana. Domov smo se vrnili brez večjih težav. Na poti na Portugalsko so namreč eni puncji v Barceloni ukradli nahrbtnik z dokumenti in denarjem, zato smo zanj naredili nabirko, začasni potni list pa je dobila na kazahstanskem veleposlaništvu, štirje pa so ostali brez prevoza na avtobusu iz Barcelone do Trofe, ker je imelo letalo zamudo. Dve dekleti sta dobili karto teh, ki niso mogli biti z nami zaradi vizuma, sam pa sem z ostalima dvema iskal alternativo pot z vlakom do Madrida in spanjem v parku ponoči, zjutraj pa smo se pridružili ostali skupini, ki je potovala z avtobusom.

Po vrnitvi domov me je čakal računalnik »invalid«. Sicer se je prižgal, a ni delal, ker se je pokvaril disk. Računalnik sem odnesel na popravilo. Dva dni pozneje je iz Slovenije preko združenja Pota prišla še druga skupina prostovoljcev. Sprejeli smo pet deklet; voditeljica je bila s ptujskega konca (Markovci) in je bila lani na Madagaskarju. Dve sta bili študentki in dve srednješolki iz Škofijske gimnazije Vipava. Imele so samo en dan za »adaptacijo« in počitek po nočnem poletu do Kazahstana, nato pa smo se odpeljali 500 km na sever, na kazahstansko srečanje mladine, ki je trajalo pet dni. Letos ga je pripravila druga ekipa in je imelo malo drugačen prizvok kot ponavadi. Med predavanji sem imel vlogo prevajalca v slovenski jezik. Med samim srečanjem smo z dekleti obiskali tudi samostan karmeličank, ki je edini v Kazahstanu, ker se je tisti v Karagandi pred časom zaprl. Dve sestri od tam sta prišli v tukajšnji samostan. Od naše mladine je šlo na srečanje na žalost samo eno dekle, ki se pripravlja na krst.

Po srečanju smo se prepeljali v Šučinsk in Boro-voje. Tam so nas sprejeli v župniji, pravzaprav nam

je župnik pustil ključke od župnišča, ker je šel na počitnice. V nedeljo sem ga nadomeščal pri mašah. Nenapovedano pa sem moral obiskati še bolnišnico in imeti pogreb. Tri dni smo se s prostovoljkami in tukajšnjimi sestrami pripravljali na izvedbo oratorija v nekakšni »eksperimentalni« verziji. V času priprav smo si tako kot s prvo skupino ogledali nacionalni park in jezdili na konjih. Štiri dni, če sem prištejemo še en reklamni dan, smo na otroškem igrišču, ki je v lasti župnije, imeli igre, ples in druge delavnice za otroke, ki tja prihajajo vsak dan. Njihovo število je iz dneva v dan raslo. Po delu na igrišču smo jih povabili na malico v župnijsko dvorano, a si na žalost nekateri niso upali priti. Po obroku smo skupaj gledali film po delih in imeli po njem malo pogovora in še nekaj delavnic. Ena od deklet bo kmalu postala zobozdravnica, zato je bila ena od delavnic povezana z njenim poklicem, in sicer katera hrana je dobra za zobe in kako pravilno umivati zobe. Po delavnici pa je vsak otrok za darilo dobil zobno ščetko in zobno kremo.

Po prihodu domov smo šli še enkrat v župnijo Šortandi oz. v njihove vasi in tam za otroke ponovili nekatere oratorijske delavnice in ples. Obiskali smo vasi, v katerih sem bil tudi sam prvič. V eni so dekleta ob prošnji za stranišče odpeljali kar v štalo, na prostor za tretjo kravo ... Poleg delavnic in plesov smo imeli še mašo. Zadnja dva dneva smo preživeli ob spoznavanju mesta Astana in nakupu spominikov. Bili smo tudi na kavici pri našem nadškofu, kjer so dekleta dobila v spomin ikono, in naslednji dan še v nunciatu, kjer nas je sprejel tajnik. Novi nuncij je že bil imenovan in je 9. 8. prejel škofovsko posvečenje; čakamo njegov prihod.

Naša katehetinja, ki se je v maju poročila, je odletela za možem in bosta svoje gnezdo ustvarjala v Nemčiji, saj je prvi otrok že na poti. V času moje odsotnosti smo porušili hišo, kjer bomo gradili samostan, saj mestna arhitektura zahteva, da se stavba najprej podre, preden bodo dali dovoljenje za nadomestno gradnjo. Počasi se premikamo naprej, vseeno pa bomo začeli graditi verjetno šele spomladi, ker je zdaj že pozno za začetek. Letos

sem zasadil manjši vrt kot lani, vseeno pa je zraslo nekaj paradižnikov in druge zelenjave. Tudi malin se je kar nekaj nabralo, zato pa višnje letos niso nič rodile.

Pred praznikom sv. Frančiška se pripravljamo na prve obljube treh sester v tretjem redu sv. Frančiška, še nekaj pa jih čaka na naslednje leto. Čakamo na dovoljenje iz Rima in potrditev tiste, ki bo sprejela obljube v imenu gen. ministra SFO. Imamo eno, ki ima večne obljube še iz časov, ko je živela v Almatiju.

Kaj več pa verjetno takrat, ko bom konec oktobra doma na kratkih počitnicah, saj gre novembra br. Pawel na sobotno leto in bova z Robertom doma v dvoje. Če bi kdo želel za kakšen mesec (ne potrebuje vizuma) priti k nam po misijonsko izkušnjo in preveriti, ali je tu res tako mrzlo pozimi, bo prostor.

Br. Miha in drugi bratje iz Kazahstana

Danska & Grenlandija

Dragi bralci Sporočil

V predzadnji številki Sporočil sem zapisal, da smo Frančiškovi bratje v samostanu sv. Frančiška na Danskem skupaj s provincialnim vodstvom hrvaške province na prošnjo danskega škofa Czeslawa Kozona sprejeli odločitev, da bomo bratje pastoralno oskrbovali tudi župnijo Kristusa Kralja v Nuuku na Grenlandiji.

Danes vam lahko z veseljem sporočim, da me je škof s 1. septembrom 2023 imenoval za župnika omenjene župnije na Grenlandiji za obdobje petih let.

Kot sem že zapisal, se tega izziva zelo veselim, čeprav s kančkom negotovosti, saj je to zame velik misijonski podvig na skrajnem severu sveta, kjer je do severnega pola le tri ure in 15 minut vožnje z letalom.

Po drugi strani pa vem, da v tem poslanstvu ne bom sam. V veliko pomoč mi bo sobrat p. Stephen

s Filipinov in nekaj duhovnikov, ki že vrsto let pomagajo na Grenlandiji. Delo v župniji je namreč svojevrstno, povsem drugačno, kot ga poznamo v Sloveniji. Celo leto v župnijo v Nuuku prihajajo duhovniki z Danske in prevzamejo skrb za nedeljske maše (večinoma za tri ali štiri nedelje) ter pastoralno pomagajo, ko župnik žal ne more biti prisoten v župniji.

Mnogi me sprašujejo, kako bom zmogel to delo, saj sem obdržal tudi župnijo v Københavnu. Rad se pošalim in povem, da bom sedaj leteči župnik. In res, dobesedno leteči med dvema župnijama, med katerima je 3500 km zračne razdalje. To seveda pomeni, da bom veliko odsoten iz obeh župnij, vendar sem od župljanov dobil vso podporo in razumevanje, kar mi daje dodaten zagon pri tem poslanstvu v službi Bogu in bližnjemu.

Kot zanimivost je z letošnjim letom začela veljati še nova zakonodaja, ki nalaga tudi verskim delavcem, da si morajo vsakič znova pridobiti delovno vizo za opravljanje verskih dejavnosti na Grenlandiji. Izjema so le tisti, ki so državljani ene od skandinavskih držav. To seveda pomeni več administracije, hkrati pa me to vodi k razmišljanju, da morda v prihodnosti zaprosim tudi za dansko državljanstvo.

Čeprav sem z mislimi že na Grenlandiji, se tja odpravljam šele konec oktobra. V naslednji številki bom kaj več napisal o tem, kako so tamkajšnji verniki sprejeli svojega novega župnika.

To pisanje želim zaključiti s slovesnostjo, ki smo jo imeli v nedeljo, 10. septembra 2023, ko smo v župniji v Københavnu praznovali župnijski dan in zavetnika naše župnije in cerkve sv. Villehada. Bil je manjši brat, po rodu Danec, leta 1483 krščen kot Anton. V času protestantizma je bil izgnan z Danske. Zatekel se je v frančiškanski samostan v Gorkumu na Nizozemskem in bil tam skupaj z ostalimi sobraty obsojen na smrt. Med versko vojno v 16. stoletju so jih 9. julija 1572 v mestu Brielle obesili nizozemski kalvinisti. Villehad in njegovi tovariši mučenci so umrli, namesto da bi zanikali resnično navzočnost Kristusa v najsvetejšem zakramentu. Ta danski Frančiškov brat je zavetnik naše župnije in v spomin nanj se naša cerkev imenuje cerkev Presvetega zakramenta.

Tokrat se je prvič zgodilo, da se je celotna župnija zbrala pri skupnem župnijskem praznovanju. Kot sem enkrat že omenil, je moja župnija razdeljena na tri jezikovne skupine: angleško, francosko in dansko govoreče vernike, ki imajo lastne duhovnike in bogoslužja. Tokrat pa smo prvič organizirali skupno mašo, pri kateri se je zbralo res lepo število vernikov. Povabili smo tudi škofa, pa je bil žal zadržan. Somaševanje v angleškem jeziku je vodil fr. Joy, jaz pa sem pri tej maši pridigal, tokrat tudi v angleščini. Po maši je sledilo še veselo druženje na župnijskem dvorišču, kjer ni manjkalo dobre volje.

Dragi bralci, naj bo to dovolj za tokrat. Želim vam lepo praznovanje praznika sv. Frančiška ter mir in vse dobro!

P. Tomaž Majcen

ODMEVI

Bratski dan

Za kraj letošnjega bratskega dneva, ki smo ga imeli 27. junija 2023, je bil izbran Šmihel nad Mozirjem. Začeli smo ga s sv. mašo v župnijski cerkvi. Somaševanje je vodil prov. minister p. Milan Kos in v svojem nagovoru spregovoril o pomembnosti naše vsakodnevne skrbi za rast v veri. Čeprav smo redovniki in večinoma tudi duhovniki, tega prizadevanja ne smemo nikoli izgubiti. Lep zgled nam je prav naš ustanovitelj sv. Frančišek Asiški.

Prov. minister p. Milan Kos je na koncu sv. maše izrekel vsem letošnjim jubilanom bratsko voščilo ter jim podaril novi prevod knjige o sv. Maksimilijanu Kolbeju. Hkrati je vsem bratom izročil v slovenski jezik prevedene Generalne statute, ki so bili sprejeti na zadnjem generalnem kapitlju leta 2019.

Bratsko srečanje smo nadaljevali in sklenili pri skupni bratski mizi na bližnji turistični kmetiji Lesjak.

Zlata maša p. Franca Meška in srebrna maša p. Andreja Feguša ter 40 let duhovništva p. Janka Gašpariča

Na praznik apostolov Petra in Pavla, 29. junija 2023, smo pri večerni maši v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptujju obhajali zlato mašo p. Franca, srebrno p. Andreja in 40 let duhovništva p. Janka.

Med mašo nas je nagovoril generalni asistent za Srednjo Evropo p. Igor Salmič. V pridigi je izpostavil veličino Rima, ki jo je mogoče videti, in svetost tega kraja, če se poglobimo v skrivnosti, ki so se na tem mestu zgodile z mučeništvom dveh apostolov mučencev. Tako je tudi duhovništvo naših jubilanov mogoče gledati ne samo kot nekaj zunanjega, ampak kot milost, ki jo daje Bog po duhovništvu. Med mašo je prepeval župnijski pevski zbor ter župnijski otroški zborček. Na nove orgle je igral prof. Luka Gojkošek.

Po maši je sledila pogostitev na samostanskem dvorišču ter priložnost za čestitke slavljenecem.

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Hrtiš P. Benedikt

»Bil je Poljanec, rojen dne 5. februarja 1833 ob 9. uri zvečer pri Sv. Lovrencu na Drav. polju št. 54 kot zakonski sin kmeta Lovrenca Hrtiš in Marije, roj. Papež, ter naslednji dan krščen na ime Jožef. Po dovršenih študijah je vstopil v minoritski red in bil 21. decembra 1858 v Gradcu v mašnika posvečen. Primiciral je dne 2. januarja 1859 v samostanski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj. Služboval je najprej do 11. januarja 1871 pri Sv. Trojici v Halozah in bil pol barbarskega kaplana (poznejšega župnika) Božidarja Rajča najmarkantnejša osebnost v tedanjem narodnem prebujanju Slovencev v ptujskem okraju. Od Sv. Trojice je šel za kaplana k Sv. Vidu pri Ptuj, kjer je ostal do 8. septembra 1872, ko je bil prestavljen za kaplana k Sv. Petru in Pavlu v Ptuj, od koder se je 8. januarja 1879 preselil za provizoričnega župnega vikarja k Sv. Vidu in ostal tam do 11. oktobra 1879, ko je prišel tretjič v Ptuj, tokrat kot župnijski upravitelj ter od 1. aprila 1885 do 16. junija 1891 obenem gvardijan minoritskega samostana. Dne 17. junija 1891 je odšel zopet za župnijskega upravitelja k Sv. Vidu in ostal tam do 8. decembra 1898, ko se je oslavljen vrnil v Ptuj, od tam pa odšel na zdravljenje k usmiljenim bratom v Gradec, kjer je umrl 14. januarja 1901, 67 let star v 43. letu mašništva. Pokopali so ga na centralnem pokopališču v Puntigamu v Gradcu. V čas njegovega ptujskega župnikovanja in gvardijanata spada premestitev starega farnega pokopališča od podružnice sv. Ožbalta na sedanje mesto na Rogoznici. P. Benko – tako so ga navadno klicali – je že v Halozah kot mlad kaplan živahno posegal v narodno gibanje. Ptujski profesor J. Žitek, pristaš konzervativnih (sic) staroslovenskih krogov, Božidar Raič, tipični slovenski katoliški liberalec, poznejši plameneči taborski govornik in poslanec, ter P. Benko Hrtiš so se ogrevali in navduševali za ideale velikega Čeha Kerela Havlčka-Borovskega (1821–1856), čigar slika je visela v sobah vseh treh in po čigar smernicah so hoteli uravnati tudi slovensko politiko. P. Benka Hrtiša sicer še ne najdemo med ustanovnimi člani ptujske Čitalnice – bil je tedaj še pri Sv. Trojici – a bil je pozneje od 1884 do 1888

njen blagajnik, leta 1889 pa postal njen podpredsednik. Leta 1890 so ga izvolili celo za predsednika, kar je pa odklonil in ostal še naprej podpredsednik. Ko so Slovenci leta 1885 ustanovili Družbo sv. Cirila in Metoda, da gradi šole in otroške vrtce v narodno ogroženih krajih, je bil že leta 1886 v Ptuj P. Benko Hrtiš izvoljen za namestnika prvomestnika podružnice DCM in postal pozneje celo njen prvomestnik, katero funkcijo je pa odložil, ko je 1891 bil prestavljen k Sv. Vidu in je zaradi oddaljenosti ni mogel izvrševati. Prav tako je bil med najagilnejšimi člani Slovenske dijaške kuhinje v Ptuj in kot blagajnik tega velevažnega društva zbiral darove v denarju in živilih. Ko se je po težkih bojih z avstrijskimi upravnimi oblastmi leta 1884 posrečilo ustanoviti Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, čigar blagonosno delo je bilo kmalu čutiti po vsej ptujski okolici, je bil v prvo nadzorstvo izvoljen tudi P. Benko Hrtiš in ostal njegov član vsa leta svojega bivanja v Ptuj. Ob volitvah v okrajni zastop ptujski, čigar podnačelnik je potem bil, podpisuje P. Benko večkrat volilne oklice. Skratka na vseh področjih narodnih bojev v Ptuj vidimo P. Benka Hrtiša v najspretnih vrstah. A grob je vendarle našel v tujini.«

(Iz: ZGODOVINSKI OPIS ŽUPNIJE Sv. Trojica v Halozah s podružnicami v Podlehniku, Sv. Duhu in Novi cerkvi. Dekanija Zavrč. Vinko Munda, str. 76–77.)

Skupinska slika bratov je nastala konec 19. stoletja na križnem hodniku samostana na Ptuj. Tukaj je predstavljen samo p. Benedikt.

Pripravil:
p. Marjan Vogrin

IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE

+ Rozalija Kos (1927–2023)

*Veš, o Marija, moje veselje?
Veš moje želje? Ljubil bi te!
Zmeraj pri tebi hotel bi stati,
ljubljená Mati, spomni se me!*

*Kaj pa ti hočeš, moja Kraljica,
sladka Devica, da ti podam?
Drugega nimam, srce mi vzemi,
z nadami vsemi tebi ga dam!*

*Pa ti, Kraljica, si ga že vzela,
ti si ga vnela, zate gori.
Mati preblaga, ti ga ohrani,
hudega brani, reši ga ti!*

*Kadar nam zadnja ura bo bila,
Mati premila, pridi po nas.
Ti takrat vodi v raj nas veseli,
tam bomo peli hvalo ves čas!*

Spoštovani zbrani,
priromali smo, kot ste pogosto radi tudi Vi, draga naša Kosova, Bajsova Rozika iz Ločkega Vrha ... Danes v domačo cerkev, da bi bili deležni posebnega blagoslova, ki nam ga s svojim iztekajočim se življenjem podarjate ... S hvaležnostjo se Vam v

zemeljsko slovo poklanjam z eno najlepših Marijinih pesmi, ki ste jih imeli tako radi in ki pove vse tisto, kar ste bili in kako ste živeli.

S svojo prepoznavno prijaznostjo, dobrosrčnostjo in poštenostjo, z iskrenim zadovoljstvom z lastnim življenjem stopate k nam, sodobnim ljudem, in v našo naglico, ko marsikateri med nami nima časa; ko mora narediti to in ono; ko mora tisočkrat na dan pogledati na telefon, prebrati sporočila in si ogledati vsa družbena omrežja; tako stopate, spoštovana in draga Rozika, téta Rozika ste bili za nas, nikoli gospa. Da nas naučite ene in edine vélike resnice, ki ste ji bili zavezani in predani vse svoje življenje: delavno in pošteno, tako pa je treba naučiti tudi svoje otroke, je treba iti skozi svoj vek ...

Ki pa, kot radi rečemo ljudje, hitro mine, četudi je stkan v skoraj 96 zemeljskih let. V Vašem ... veku ... je bilo toliko dobrotno lepega, ki bo vašim in župniji v večni spomin dalo živeti za vedno ... Zato se Vam od srca zahvaljujem za vse, kar ste dali vsém svojim, in za vse, kar ste dali s svojim zgledom skromnosti, skrbnosti ter neizmernega zaupanja in vere v Boga tudi nam ...

Da pa je življenje moglo dati toliko lepega, je bilo preprédeno z mnogo trpljenja ... Vaše težko življenje mladega dekleta s sestrama; z otrokoma ene od njiju, za katera ste skrbeli; z očetom, ko je mama mlada umrla ... Od leta 1962 je Vaše življenje z možem in s sinovoma: našim p. Milanom in Frančekom ... Ne oddaljen, še vedno blizu, domač je spomin na nedelje, ko je nedelja še bila nedelja; na skupno pešačenje k rani maši, četudi ste bili pozno v sobotno noč ali rano v jutro drugega dne na kolinah, in popoldne na obiske v Ločič ali Svetince; delalo se je, samo če je bilo treba spraviti posušeno travo ... Potem pride spomin na življenje, ko ste ostali sami ... Mož je po le 22 letih skupnega življenja tako hitro umrl v Leobnu, Franček je delal, Milan bil v semenišču ... In prav slednje je povezano s spominom veselja, neizmerne sreče, uresni-

čitve tistega, po čemer Vas je nekoč, davno tega, v spovednici, kot ste p. Milanu povedali mnogo kasneje, pokojni župnik Lorber povprašal z besedami, ali kaj molite, da bi kateri od Vaših takrat še malih sinov postal duhovnik ... Vidim Vas v prelepi obleki, kako na domačem dvorišču pod tistimi slivami in hruškami in jablanami blagoslovljate svojega otroka novomašnika na težko, nikoli preprosto pot v življenje ... V imenu župnije hvala za zgled duhovniške matere; bodite priprošnjica za nove duhovniške in redovniške poklice. V imenu domačih pa hvala vsem domačim duhovnikom, ki so Vas v življenju spremljali, ter g. nadškofu in vsem danes navzočim duhovnikom.

Saj ste kdaj pojamrali, da ste sami; a niste bili osamljeni. Radi ste imeli svoje drage sosede, s katerimi ste delili vse trenutke skrbi, žalosti in veselja vsakodnevnega življenja. V imenu domačih, spoštovani sosedje, zahvaljeni za to.

Ko ste še bili pri močeh, ste radi in veliko delali ... Stalno, ste rekli; na jivi okaplen, vežen pa plejen v gorici, pa še kan inda gren, pa kühan sebi, pa je den okoli ... Skoraj dragocena je bila za Vas domača kapelica, v kateri ste preživeli nebroj ur in za katero ste vzorno skrbeli, še posebej lepo pa jo okrasili za velikonočni blagoslov jedil, ko ste župnika s spremstvom v domači kuhinji vselej pogostili s svojimi še vročimi sirovimi palačinkami. Radi ste brali: knjige, Ognjišče, Družino, Tednik ... Včasih gledali televizijo; v zadnjem času Vam je bil velik pripomoček za pogovor in krajšanje časa telefon.

Velika častilka nebeške Matere ste bili ... Njej ste predali, kot pravi pesem, svoje veselje in želje ter svoje srce z vsemi upanji, sanjami in hrepenenji. Že v mladih letih ste s kolesom radi romali na ljubo Ptujsko Goro – prvič, ko niti niste točno vedeli za pot ... Pri Mariji ste iskali moč predvsem zadnja štiri leta, ko ste bili preizkušani z boleznijo. Večino časa ste preživeli v Domu sv.

Lenarta, katerega osebju so namenjene besede zahvale sorodnikov za tam preživeta leta, hkrati pa tudi vsemu medicinskemu osebju – od Destrnika, Lenarta, Ptuja in Maribora, ki je skrbelo za vas, ko ni bilo preprosto. V tem času ste s svojo vztrajnostjo in močno voljo dvakrat za nekaj časa prestopili hišni prag in stopili k domačemu ognjišču; to je bilo Vaše največje veselje in vedno, še v svojih zadnjih trenutkih, upanje, srce in misel pri enem ... pri vrnitvi domov.

Draga Rozika, zdaj ste doma ... Marija Vas je ponesla v veseli raj, zdaj pa sami in s svojimi, ki so že pri nebeški Materi, potem pa skupaj z vsémi nami, ki smo še na poti, prepevajte in prepevajmo hvalo ves čas ... In Vi boste med nami še živeli in dočakali svojih zemeljskih 100 let, kot ste radi govorili. Kajti radi se Vas bomo spominjali, o Vas govorili in za Vas molili ter želeli biti tako mili, nežni, umirjeni in nasmejani, kakršni ste bili Vi. Za zgled takšnega življenja se Vam želim in moram samo zahvaliti. A vidim Vas, da bi besede zahvale ne sprejeli brez lastne prošnje za odpuščanje, če ste kdaj v življenju koga prizadeli ali ranili in je morda ostalo neizrečeno in neurejeno ...

Takšni ste bili ...

Sposojam si besede blaženega Antona Martina Slomška, ki je rekel, da ima vsak človek trojne prijatelje: posvetno blago, sorodstvo in kreposti pa dobra dela. Kadar je treba v večnost iti, ga prvo – posvetno blago – zapusti, drugi – sorodstvo – ga do groba spremi, le tretji – kreposti pa dobra dela – gredo z njim.

Z vero v bogato plačilo za Vaše kreposti in Vaša dobra dela se poslavljam od Vašega zemeljskega časa. Naj Vam bo lahka svetourbanska zemlja.

Iz srca zapisala Lidija L., julij 2023